

truhsti, tapeh; katra sinā buhtu kopoteem spehkeem jaruhpejas, lai schoz truhstumus jel zil nezit nowehrstu. Mühlenbacha lgs lubd; lai tam latris peh; sawas eephejas pefubitu dachadus, waj nu jaunus, waj leetots un wehl pilnigi nefapraftos wahrdus libd; ar wahrdu nofthmes pastaurojumeem. Wahrdus eesuhstot tee buhtu jaraksta us 1/2, burtnizas lapas, pee kam lapinas augshagalā jaatstahj apmebram pirksa platuma telpas neapraftitas. Pastaidrojamaš wahrdus jaraksta wretu tā ufrakstis, jaraksta staidri un kalasami. Pee pastaurojumeem wahrdā tulsojums zītās walodās eeteizams, bet ne nepezeeschami wajadfigs. Muhsu tagadejee raktneeki pasneedi ardeenu jaunus jautus wahrdus, bet wimu nofthmi mehš nesinam, tapeh; M. kungs sawu luhgumu sīnē ari us raktneekem, tui jaunus wahrdus darīnatu. Daud; wezas leetas talfas us muhschigu dufu, jaruhpejas par to, lai tatschu wahrdi wehl palītu. Buhtu teizami, ja wahrdniza waretu pateit wahrdū raditajus, bet gadījumā, ja to newehlas, war isitit ari bei tam. Jitām leelām tautam ir sewischki wahrdū laitraksti, kuru ufdewums ir wahrdus pastaurot, mehš tabdu nephejam isdot — bet gan wahrdnizu. Walodas istopschanas sīnā schabdi wahrdi atnestu ne mafumu swebitbas. Tapeh; Mühlenbacha kungs wairat reises attahro luhgumu neleegt palihdību scho darbu paweikt. Sa tabdam schabdi wahrdi sīnami un ja tas ari newar wahrdū smalti apshmet, tomehr wedis wahrdnizas fastahditajus us schi wahrdā pehdam. Wahrdus pefubitot newajaga jau ari tuhlin leela krahuma wahrdū, ja ari pa wahrdam eesuhstūtu, tad no sīntem eesuhstūtašem kalasitos tomehr labš staitis un pat weens apwidus wahrdš nofthmē loti daud;. Sewischki minams apwidus, kur scho wahrdū runā leeto. Mühlenbacha kungs lubd; lai wahrdus pefubitot us wina adreš, kuru deemschebi tas newidema. Berams, ta wisch to daris turpam, ja ne jītadi, tad zaur laitraksteem.

Peh; deenas lahrības nu wajadseja nolast sawu referatu M. Aronam par bestrisistām grahmatām, bet sawu pulzes wadonis pasinoja, ka Arona lgs esot deenu eepreesh no schi sawa darba ispidischanas atteizees. Sītti gan, ka referents ar atteischanos libd; pehdejam brishtinam nowilgina un tad tīkai war pasinet sawu negribu waj nepheju referet.

Par latweeschu lirisko dseju, kas isnā hufse 1899. gadā, nodewa spreedumu Th. Seiferts; wispirms tas apstāija grahmatās isdotos dsejotus. „Grebzineka firds“ dsejoti no Swahrgulu Edwarda. — Stahneka wefela dseja, kas zehlus no neweselas firds. Swahrgula kuplejas — war pefstaitit pee dramastikeem raichojumeem, tomehr Swahrgula sewischki ašo un sīnigo kupleju scho neesot. Etides poesija no Fr. Gunchena. Autors ar drošču dušču mehginas eesh wifa un wina darbi iset us dšhwes atspogulojumeem, bet ishā lirika te naw. — Selsus pantus par miblestibu un jītām leetam fatūra Suhsmiu Karla „Miblestibas dseesmu wainags lihawinai“. — Jahnis Witte, kuresch jau pebr ar saweem panteem fazehla jautribu, scho gad atkal klabt ar sawam „Miblestibas pulitem jaunibai.“ Warbuht ari tīkai wina mihtala wina miblestibas putiēs atradis dsejas smaršču. „Latweeschu brishtibas gabdatājem un dahwatajem“ 6 odas Merkeļa peeminai no Janschewsta. — Truhsti odu pahstaidjosi spilgto glesnu, straujās plachās fantāstijas, odu aigrabhtības. Tomehr dseja juhmigi rit un laistās. Janschewsta tehniska isweiziba un ideatee jenteeni scho gaischi parahdas.

Peh; tam zeen. referents pahrgahja us abu mehneschrastru dsejoteem, pirms us teem, kas parahdijuschees „Austrumā“. No jau agral pasibstāneem dsejneekem tur atronom Wahlbergi, Swahrgulu Edwardu, Pluhdoni, Sudraba Edschu, Marīnu, Waidelaiti, Plostneeku, Sauleeti, Needru, Pehseeti, no jauna eeraduschees Keninisch, K. Stalbe un Jutums. Sīrmais dsejneeks Fr. Wahlbergis pahra dsejotos parahda, ta wisch wehl speh; to wairat fazeret, nekā bebru dseemas. Jaunus spehtus ir parahdijis Pluhdonis. No jaunājem dsejneekem sewischki Keninisch greech us fevi wehribu. Tas esot isaudis tā no semes, wīnam us reisi bijuse forma un saturs. Wina eewehrojama tee dsejoti ir „Zemales puses“ un „Swebtrihš“. Diwi slawu dsejneeku Mizkewitscha un Puschkina peeminās swebtki ir

demuschki eemeslu daschus wimu raschojumus tulkot. Mizkewitscha leetpratejs-tulkotajs ir Sudraba Edschus, Puschkina isweizigakais tulkotajs Fr. Adamowitschs. „Austrumā“ ap 70 dsejolu. Pee „Mahjas Weefa Mcheschrastra“ pefdalsjuschees maial dsejneeku, us desmit; to teesu tee ir pa leelalai dakai „Mehneschrastra“ pastabwigi dsejneeki ar nenoleedjami peerahditām dsejneeku dahwanam. Tur ir tabdas muhsu liriskās swaigines, tā Porutu Jahnis, Aspassia, Rainis, Blaumanis. Bej tam tur atronom dsejotus no Swahrgulu Edwarda, Sudraba Edschus, K. Weidenbauma, Birneeku Latinas; tabdu tulsojumu wirtni peh; wahžu jaunlaiku dsejneeka Lenrota ir pasneedis Keninisch. Teblo aigrabhtības ainas par pagahjuscheem laiteem, pagahjuschu laimi, jaunības sapneem. Kā praweescha raudu dsejima stan winas dseja. Lai atgahdi namees dsejolu „Mehš nabaga Jianas behrni“ tā no Deema dufmam wifis isput. Tapat „Alina“ is tablas, tablas pagabtnes, kur parahdas behrni tiziba, kas wehlat sabrubt, tā tā jamahjas wifu panesi un no wifa atzajitees. Poruta schthstee sawu wisuti parahdas it ihpachi dsejoti „Kahu natti“, „Tarantās Libina“. — Sawu originalo dsejneeka sawadibu jo gaischi fazhis parahdit Rainis. Wina domu dšhumi, wina jenteenu plachums, wina ašinojochā firds eetverti ishos pantos, kas tā kaltin islati no burwiju rotas. — Dšiti liriskās stānas ir Blaumana dsejotus „Lihgo“ un „Melatme“. (Ari tawi baltee swabrti.). Mehneschrastra ap 60 dsejolu.

Jahnis Gutenbergs.

„Un tapa gaisma!“ Shee wahrdi ufrakstīti us peemineka, kuresch Strasburgā zelts Jahnim Gutenbergam, grahmatu drufaschānos mahfšlās isgudrotajam. Neweenam no jiltweku isgudrojumeem naw bijuschas tīl leelīstas selas, tā grahmatu drufaschānai, kura atshlāma par weenu no wisfwarigakeem notikumem wifas pasaules wehstūrē. Tagad 500 gadi pagahjuschi, topsch Jahnis Gutenbergš peebšima, 450 gadi no pirmās drufatānos atklāschānos Mainzā un 445 gadi no pirmās drufatās grahmatas — Bibeles isnahschānos. Tagad drufatās grahmatas atrodamas wifos pasaules katlos. Kaut nu gan Gutenbergā dšimšchānos deena staidri naw sīnāma, tad tomehr atshlās par derigu wina peeminās swebtkus swinet wina wahrdā deenā — pa Jahnem, kas abriesēs jau notizis un te, Rīgā notiks 24. jūnijā peh; pusdeenas. Gutenbergš

Johannes Gutenberg in Straßburg. — Eszinder der Erde. — Buchdruckerkunst. — Bild. — Meier.

pats few zehlis neisinhstāmu peeminēti: tagad pa wina fāuli schurnalu un awischu ween drufā tabdas 58,000 wānelā 20 miljonus esemplaru, kamehr Wahjijā, kura grahmatas sīnā preefchā wifam jītām semem, igadus daschabās matas isnah; sawos 14 miljonus esemplaru.

Jiltweze nrdshwoja daschu labu gadu tuhstoti, ta notkuwa pee tīl weenlahschā isgudrojuma, labds ir matu drufaschāna peh; Gutenbergā parauga. Birmās matas bija atmenū, mahlu un metalu plahšes, us kureem rakstija plachšus apzerejumus egipteeschki, ašreeshki, babilonēskki un romeeshki. Pehsepolē, Babilonā, Susās un Keninijā pehdejos gabos useetas wefelas bibliotekas no plahštem. Jndeeschi noglubinaja, isfahaweja un apweš palmu lapas, kuras tad us sates fawehra weentoput, us preefchu spehru egipteeschki, isgudrodami papirusa wofschānu; popirus pīrmo reis parahdijās ap 3500. gadā Kristus dšimšchānos. Greeki ar papirusu eepasindis tīl 7. gadšimteni pr. Kr., jo egipteeshki ta pagatawofschānu nosheptu. Ar laiku papirusa grahmatu bibliotekas peemmilhstu apmebru. Tā peem. Aleksandrijās bibliotekā bija pūsmiljonam sehjumu daschabachabās walodās un Romā saru laikos beeshki wareja fastapt bibliotekas ar 30,000 meem. Diwus gadšimtenus pr. Kr. papirusam radās reents, kas wimu ar laiku prawifam atshlāma pee malis pergaments. Pergaments bija isjurigaks par papirusu, wareja ari aprakstīt abas puses un lapas faset lopā dejo grahmatu weidā. Widus laikos pergaments bija isplahhtīees. Papirus Rīnā pasina no senseneem laiteem, teem tas pahrgahja us japaneem un jītām laimīnu 8. gadšimteni peh; Kr. to fahla isgatavot arabeeschi, it Damassā. Eiropā papirus stūwa pasibstāms krusā kare 1290. gadā Strasburgā atwehra pīrmo papira fabrika. Jāgamenta weetā Rēshjās apweh; pīrmo leetoja tīkai toti gos gadījumos wehl libd; schim laikam. Kreewiji 14. gadšimtenim grahmatas rakstija us pergamenta, tad seeshki us Nowgorodu atweba papirusu. Patriarhs Nikonš kawas guberā uwezha papira fabrika, bet wina lahrtiga itawofschāna eesahlas tīkai Petera Leelaja laikos. Peh; krusā kareem gandriš wifas grahmatas tīkai rakstītas kofstems wehlat to ujnemeš uniwersitatu pilsehtās, it ihpachi Peh; kur grahmatu pahrdewēji dewa swebreštu uniwersitātē. Rēwiji grahmatas eeradās libd; ar kristīgu tizību un gar matam ilgu laiku weenigi interesejās garidneeki, kamehr jiltweki, peh; Kirilla Turowska leehjās, teiza: „Man ir mees es ehbrin behrnus... grahmatu lahschānos naw mees data, tas ir muhtu darbs.“ Tīkai Nowgorodā grahmatu isfahānu peefopa ari ahpūs klosteru seenam.

Stahla, ka kineeshki jau senlaikus isgreesuschki us wefelus rakstus un tad ufdrafajuschki us plahna papira. Ewēv 14. gadšimtena beigam us kola dehlitem isgreesa swetē nogihmjus un apahschā ari daschās rindinas tekstā, to mees tad apmehejeja ar krahšu un us papira nospeeda. Ar tab fahla tā isgreesi ari mafas grahmatinas, preefch katrās lapas puses wajadseja sewischku dehliti; tahdejadi nodrukatas matas usglabajuschās labdas 30, pee kam leelakās no naw wairat par 50 lappusem.

Gutenbergš nu bija labš, kam eenahja prahta neigūti us kola wefelus tekstus, bet katru burtu par fevi un wairat esemplaros, tā ka no tahdeem burteem wareja fastahdit tā kuru un lai zil leelu tekstū. Tahdejadi falizis wefelu Nowgorodā Gutenbergš ar weenu speedeenu wareja dabuht nowilkm sawā drufajamā preef, kuras swarigatās fastahwdatas mees tagad atrodamas rotas drufajamās preefš. Gutenbergā peh; bija no kola. To pa datam atrada 1856. gadā tihrot labš pagrabu tās mahjas tuwumā Mainzā, kura Gutenbergš atklahjis sawu pīrmo drufatānu; no atraštem gabaleem wareja fastahdit wefelu drufajamū preef, kuru tagad glabā dabrgu mantu.

Sinas par Gutenbergā dšhwi ir deesgam nepilnigo Wina dšimšchānos gads ari staidri naw sīnāms, wehro tīkai tā bija 1400. gads; Gutenbergā wejaki apweh; 1396. gadā un Jahnis wineem bija treschais behrns. Tap naw nekās staidri sīnāms par wina maļotni. Jahnā tehu fāuja Genšleischu un wina mahti Elsu Gutenberg; tehu bija patrizeetis, kuresch peedalijs pee Mainzās waldeš. Laikā aif politistēem eemesleem Gutenbergš atshahja sawu dšimst

dseka ihpachības, tad gafa usrahda tīl daud; labumu, tā jau tagad waram teikt: wehl naw atrašis tabds lihdselīš, kas pilnigi waretu ispidit gatas weetu. Daschi jiti barības lihdselīši gan fatūra wehl wairat olbaltuma (slahpella), tā peem. schweizeeschu seers, pupas, olbaltums, lehzas, sojas pupas (pehdejas ar 26% olbaltuma, 19% tauku, 38% ogtuhdenu), tad it sewischki mahfšlīstee barības lihdselīši, tabdus pagatawo jaunatā laikā, tropons ar 97% neuhstoscha olbaltuma, somatosa ar 87% kuhstoscha olbaltuma (albumofas), plasmons, no peena kafeina pagatawots barības lihdselīšis ari ar augstu olbaltuma faturu un z. Bet tā nu ir ar garšču un fogremojamību un beigu beigās ar zenu? Seers, pupas, sīrni, lehzas samebrā grubti fāgremojami, bet kas sīhmejās us garšču, tad tee stahw tablu palak gatai. Tropons ir slahsch, neuhstoschš pulweris, kuru weenu paschu gandriš nemas newar dabūt neween aif truhstoschās garščas, bet ari tapeh; ta tas ir weenpusešs, tīkai olbaltumu faturoschš barības lihdselīšis. Tapeh; to ari tapat tā plasmonu eeteiz sojaukt ar zitem barības lihdselīteem, fatnem; zaur to pehdejee dabūnt leelaku barības spehtu, nemas (pee plasmona) nepalidami dahrgaki; plasmons tos padarot wehl lehtalus, jo masa peedewa plasmona daud;lahrti pawairojot ehdeena barības spehtu. Ehdeenu garšča zaur to nu gan netee uslabota, un ar to mehš neubūt neefam panahljuschki to, kas ir pareišs gatas fājautums ar fatnem, garščigu ehdeenu. Somatofai ari naw nekabdas garščas un pee tam tā tīl dahrga (lihds 9 r. mahzina), ta to tā wispahreju barības lihdselīši nemas newar eedomatees.

No paschas gatas ari isgatawoti barības lihdselīši, tui ilgi ušturas, peem. Kemeriča gatas peptons; tee fatūra wifas gatas fastahwdatas, olbaltuma weelas gan jītadā weidā (kā albumofu un peptonu, abi uhdeni kuhstoschi). Bet tomehr ari tos newarēs usfakst par gatas pilnigeem weeneefem, tapeh; ta wineem naw gatas pilniga garšča. Bet tomehr te laikam atrašis ishtenais zesh, jo tīkai no paschas gatas preparateem war zeret us pilnigu gatas garšču, un eeweh-

rojot daschu semju loipu bagatību (Deenu, Amerika, Australija) jenas warēs panahlt tabdas, ka ari masaturigam buhtu eephejams eegahdatees tīl leelu daud;sumu, kas lihdsinatōs wajadfigam daud;sumam gatas (warbuht tabdu peekidatu no gatas). Tabds preparats buhtu no leela swara pee saldātu mitinaschānas kara laikā.

Sihumi.

Dahrgas pajas. Rahds knās isfchēbrdis wefelus 120,000 r. preefch labda mehāniska teatra, kuresch warbuht ir wisdihwainatā pajā wifā pasaulē. Statuwe isfriblota ar wifēem jaunlaiku peederumeem un alteeri ir dšhwā leelumā un dahrgos apgehros. Mehāniska teatra repertuars aptwer wifas ezeenitās operas; speedeens us pumpinu pteeteel, lai eelustinatu wifu dihwaino mehānismu. Alteeri usnah; us statuwu un ar wajadfigeem walisstem nospehē sawas lomas, kamehr wefela rinda fonografu ispilda dšeedamos gabalus. Rahds bagats anglis atkal idenis ne mafal tā 300,000 r. preefch mafas kara flotes eegahdaschānos ar wiswifadeem lugeem, no kureem katrs ir smalls palakbarinajums angļu kara lugeem; tos kugu buhwetawā war ari islabot. Rahds Baltimoras bagats pilsonis paslelejis few automatišču ainawu ar zeemeem, bārnizam, wehšfudmalam, ešereem, upem un wifēem ziteem peederumeem. Kad schi milsu pajā teel eelustinata, tad laiwās spehžigu ihreju airtetas peld pa ešereem, rati brauz pa zeemeem, submalis ar labības maifū mugurā kabh pa trepem augschā un behrni straida pa zetmalam.

Weza miblestiba neruhš. Jahnis Dorners un Frierike Segebreck bija milsch pahritis, kuresch swebreje weens otram muhschigu ustizību. Dorners nu preefch labdeem 40 gadeem dewās no Magdeburgas us Ameriku, sawai mihtalāi zeeschi nosolidamees wimu prezet, tīklibd; tas Amerikā buhš nobibinajis few dšhwi. Dorners nometās Kuarkā, ismahzijas par zepurneeku un peh; 5 gadeem bija tīl daud;

eefrahjis, ta wareja jefot us Wahjiju peh; sawas mihtalā. Bet mihtala jau 2 gabus preefch tam ar saweem weezas ari bija aigahjuse us Ameriku, tātšchu neweens neefam pateikt, us kuru puš. Dorners newareja isfinat sawi mihtalīs mitekti un daschus gabus peh; tam Kuarkā ar prezeja labdu zitu seeweeti, ar kuru tas 10 gabus fahšimū laimigā laulidā. Te wīnam seewa nomira un wisch; ar prezejas pa otram lahgam; bet peh; weena gada laulidā nahwe wīnam laupija ari scho feenu. Te nu nesen Dorners Kuarkā nejahuschki apmeleje labdu draugu, kur tas par brei numeem salapa sawu pīrmo mihtalo no Magdeburgas ar deesgam pawezīgu, bet ar pīrmo miblestību firdi: wina nekā nebija prezejūes. Dorners tuhlti prezeja peh; wīnas un wīnos snots, meerteefnees Graulis, laimigo pahriti saweenoja. Dīl waini pee tam wehl, ka Frierikei Segebreck 15 gabus Kuarkā dšhwojot nebija ne jausmas, ka wīnas jaunū mihtalāis atrodas turpat.

Duhschiga jofs. Schwerinē labda jofs ar saweem jostleneem ganijas sirgu peldinatānos tuwumā. Te lab wahra mehgināja nolaupt weenu no wīnas māsāne. Kad nu labds jostens bija noklīhdīs atehlat, wahra ne usbruta, bet jofs fāgrahba laupitaju pee weena spahna, us wahra tai ar knahbi eekodās taklā. Bet jofs nu scho dewās uhdeni, dabuja wahru sem lahjam un tureja to tīl ilgi apahsch uhdena, kamehr ta noslīhta.

Sawada miļonara ašim fāgitefchānos gadījums. Rahda miļonara dehis Meiers nesen nomira tabeh; ta tui bij fāgiteejis sawas ašinis. Meiers labdā peh;pusdeens labatās naši pataiņa sīhmullim ašu galu un pee tam wees eewainoja rahdamo pīrstu. Wīnāš mafas bruhjes wehroja, bet jau nakti no leelām fāpēm rotā tīkai mōbēn. Bīrsts bij stipri uspampis un tuhlin atfauktais ašris atēlā la ašinis,efot fāgiteetas. Lai gan miļonaru ašrejeja Pūstā slawenateē kirurgi, tomehr wina newareja glahbt.

un dewas uf Strasburgu, tur sabija libd 1444. gadam. Deentfchus majes deht winfch ismahzijas par juweleert. Jau Strasburga winfch esot mehginajis gramatas drutat ar fustinomeem burteem, bet galiga mahllas isleotfchana notifa tikai Mainz, tur tas pahraha ap 1448. gadu.

1450. gada Jahnis Gutenbergs noslehda lihgunu ar jeltali Jahnis Fustu jeb Fustu preefch drutatawas eerih-fefchanas, pee lam pedbejais dewa 800 gulfchus un wehlfat tipat leelu sumu. Ap fcho laiku Gutenbergs jau bija isgudrojis drufajumu prefi un no wara isleerus burtus. Wifa atbildiba guleja uf Gutenberga lamefcheem, lamehr pelnu winfch apfoltijas ar Fustu dalit uf pufem. Ta tad isgudrotajs upureja fawu ideju un puhliuus preefch tam, lai trefnato kumofu atdotu fawam naubneeta deedram. Noslehdis tahdu „beedrihu“ lihgunu, Gutenbergs duhfchigi lehras pee darba un drihri ari atrada derigu metala maifsumu, no kura isleet burtus, jo flaidrs warfch ween nebija lahgi derigs. Pirmā grahamata, kura isnahja is Gutenberga drutatawas, bija Klafia Donata latinu walodas gramatika, no kuras usglabajufchās diwas pergamenta lapas (tagad Parijes nazionalā bibliotekā). 1453. g. Gutenbergs nodruftaja pahwesta indulgenzijas jeb fcheklastibas grahamatas. Abi fchee darbi bija tikai fogatarawofchanas uf daudf leelatu — uf Bibeles nodruftafchānu. Kamehr Bibeles tifa drufata, Gutenbergs dabuja kreetnu pahhgu Peteri Schefferi, kurfch Parije bija ismahzijeef isgrefnor un iskrabhjot wirkrastu burtus. 1455. g. 24. aug. Bibeles bija nodruftata diwas fchjumas ar 641 lappufi, fakra pa 2 flejam, if pa 42 rindam. Lihd fchim usglabajufchees no fchās Bibeles 15 efemplari, no kureem 9 drutati uf papira un 6 uf pergamenta; tee atrodas Anglija un Franzijs; lahbus gadus atpalat (Sista biblioteku pahrdodot) weenu no teem nopirka pa 40,000 r.

Bet jaunās nodruftatās grahamatas neatmeta nelahdu pelnu, jo buhdamas neparastās tās neatrada pirzejus. Tas bija eemefls, kapeh; Gutenbergs un Fustis isfchahras. Fustis ar Schefferi pat nolehma genialā isgudrotaja wahedu pawifam isdhefti is wehlfures; 1457. g. isdoto „Dahwida dfeefnu“ beigās wini pasimo: „fchis Dahwida dfeefnu krahjums pabeigts no Jahnis Fusta, Mainzās pilfona, un Petera no Bernsheimas, 1457. g., Marijas deheftraufchānas deenā.“

Bet listens bija zitadi lehmis: bagato Fustu Parije eefchdinaja zeetumā uf muhfu peeprafsumu un Schefferis tifa nolauts, tad Nafawas Adolfs fturneja Mainzū. Drufataws tifa ipoflita, ftrahdneeki palampa burtus un isfchidami „flepno“ mahllu isnehfaja pa malu malam. „Slepna“ bija drufafchana tapeh, ta wif darbi notifa flehgtā pagrahā un neweens ftrahdneeks par teem nedrihfsteja teit ne pufchwefta wahra. Adolfa uswara preefch Gutenberga bija lame, jo tas wina peenehma muhfchigā deeneftā un eezehla par lambarfungu. Gutenbergs gan ilgi nedabuja haudit lahi deenas, jo 1467. waj 1468. g. winfch nomira. Winfch applabats tahda Mainzās bafnija.

Mainza drihri aifmirfa fawu leelo pilfoni un — dihnaini — pirmāis Gutenbergu atmineja Napoteons I: 1804. gada eenehmis pilfetu winfch pahfaldroja, ta greibot pirmajam grahamatu drufatajam zelt peeminekli un uf fcho darbu ufahzinat wifu Giropu; bet winfch ari tahlat netifa, ta tikai lihds lahda lautumā nosaufchānai Gutenberga wahrdā. Mainzā Gutenbergam pirmo peeminekli jehla pilfetas dahrdā 1824. g., un peh; tam wehlf statuju un Kanonās pagatowotu leeliftu monumentu. Mainzās preefchfchmei feloja Strasburga un Frankfurta pee Mainzās, tur Gutenbergs fawā laikā bija ufsturejees. Aldfimschānas laifmeta gara tuftiba atrada grahamatu drufafchānā warenu eerozi preefch apgaismibas isplahfchānas, un mas pa mafam grahamata fuma peejajama neween fagatneefam, bet ari mafurigam. No ta laika finafchānas tapufchās par wifpahreju ihpafchumu, ilmezei atwehrufes plafta un gaischa isredhe, winas atihlibai atklahjees befgaligs jefch. Franfchu karalis Ludwiks XII, drufatām grahamatam parahdotees, fawā ufafā no 1513. g. 9. augusta raktā: „Drufafchānas mahllā un finatne ar wairat deewiffts, nelā zilweefis isgudrojums.“ Garā apstatot pagahjufchōs 445 gadus no Gutenberga Bibeles isnohfchānas, eewehrojot tagadejo grahamatu un zitu drufatu raktu isplahfchānos un falihdftnot pagahnti ar tagadni, janah; pee gala fpreeduma, ta no wifseem zilweku isgudrojumeem weenigais Gutenberga isgudrojums peh; pateefbas pelna epitetu „deewifchfchig:“ til leela wina nofthme, til pateefi brihnifchās wina jefas.

Dshwe un landis Kinā.

No A. Wintera.

I.

Kina jeb tā fauktā „Debesu walfts“ ir 11,115,650 kwadratwerftu leela ar 361,500 milfioneem eedfchwotaju. Ta tad eedfchwotaju ftaita fina ta eeneem pirmo weetu pafaulē un leeluma fina trefcho, tadeh; ta Anglija ar wifām fawām kolonijam ir wehlf leelata nelā krewija un krewija atfal leelata nelā Kina. — Seemetos un wafaros Kinas robežas faet kopā ar krewijas robešam (Sibiriju un Turkeftanu), kamehr deenwidos ar Angliju, Indiju un franfchu Kontinu. — Austrumos to apfalā Kinas un Dfeltenās juhras tā dakas no Seelā jeb Klufā okeana.

Kina fadabās fetofchās leelatas datās: Mandfchurijā seemetos (zaur kuru eot zauri data no leelā Sibirijas dfeefjeta), Mongolijā ar leelo Gobi jeb Schamo tukfnefi wafaros un Tibetā deenwidos. — Pafchi ihftee kineefchi dshwe tā fatot ferdē un par wineem meh; fche ari runafim.

Kinas widujis eeneem fahdas 4,004,650 kwadratwerftes un apdshwots no fahdeem 350 milj. zilweku (ta tad gan dshwe no tipat daudf, zil wifā Giropa eedfchwotaju). Zaurmebrā isnah; ta tur dshwe fahdi 90 zilweku if uf kwadratwerftes (Widfeme til 28). Bet netruhfst ari prowintfchu, tur dshwe lihds 300 zilweku if uf kwadratwerftes, ta peemebram Hoango un Jantfekanga upju peefrafles, ap Schanghaju u. t. pr.

Seme Kinā wairat kalnaina nelā lihdsena un leelata data no wineem bagati ar dahrgeem metaleem, tā feltu,

fuhrabu, alwu, waru, swinu, dfeift un dahrgeem afmeneem: rubineem, topafeem, fofireem, nefritu (dfeltenu, baltu un farkanu). Attron ari marmoru, fahli un kas tas galwenafais — wifbagatofos afmenu ogfu lehgerus pafaulē. Ta peemebram til weenā weenigā Sentfchuanas prowintze atmena ogfu flahni eeneem ne mafat tā 250 tuhftofchu kwadratwerftu! — Kahda nupat Peterburgā no Krufowftas krewiu walodā isdota grahamata — pee kuras fcho rakftu fahahdot peeturos — apgalwo, ta ja tikai diwas Kinas prowintzes ween raktu afmenu ogles, tad peetitu wifai pafaulē preefch tuhftofcheem gadeem, kas nu gan leelas buhtu druftu par drofchu apgalwots.

Tā leelas dshwabas dshfflas pluh; zaur Kinu, no wafareem uf rihiteem diwas leelas upes: Hoango un Jantfekanga. Pirmā nofthmē muhfu walodā Dfelteno upi un nowehleta semei, kamehr otra — Silo upi un nowehleta debefta, lai gan abu upju uhdni weenlihdsigi dfeltenu un nefthri. Hoango upes uhdens tadeh; dfeltens, ta ta fahwee augftee krasli fahahno no fkaifti dfeltena mahla. Un fchi mahla beefjums fneefdas dahfchās weetas lihds 500—600 arfchānam seme eefchā: Wefelas prowintzes tur wifzaur dfeltenas: dfelteni kalni, dfeltenas lejas, zeti un lauti, dfeltenas no fchi dahfa mahla buhwetas ehlas, dfeltenas upes un peetelas, dfelteni beidsot putefki un no teem pahrfahstās kofu un fahdu lapas. — Ta ta Kinas keifars ftaitas par femtopibas, ta jeenigatā tautas darba aiffargataju, tad ari wina uswalfs ir dfeltens, ta tureenes leelata seme; data un neweens jits zilweks Kinā nedrihfst dfeltenas krahfās uswalku walkat.

Tikai ar mefcheem Kina naw fawā widus dah; wifai bagata, tadeh; ta kineefchi gribedami katru seme; fuhriti isleotot, isfchawfch wifus mefchus un krehmus. Wef tam tee jenfchās tahdā kahrtā isnihinat ari plehfagos swehrus. Kinas seemetos, kurei mafal apdshwoti, fahstopami wehlf deefgan beeft mefchi, kuros mahjo tigeri, kas nereti apzeemo ari muhfu ufuri apgabalu. — Netruhfst Kinā fefwifchi deenwidos ari mehfetatu. Wef tam tur leels daudsums fchuhftu un zitu tamlihdsigu fufoniu. Upes muhfu no fwiim un to krahmalas pilnas ar wifwifadu fugu putneem.

Kinas seemeta dah; audfina fweefchus, kufuruftu, tabaku, meefchus, pupas, profu, batatus (lahda falda fahrtupefu forte). Deenwidos atfal isdodas leelata dah; afstemu augu, ta zuktura needras, kofwilna, rihfi, tehja, fihda u. t. t. Sape toki paleel zauru gadu faki.

Dfeltenā mahla seme ir peeflaitama pee wifaugligafam femem pafaulē: ta fatura wifās fahdu barofchānai wajadfigās weelas un eefuh; mitrumu glufchi tā fchwamma; mehflot fcho semi naw nemaf wajadfigs, tadeh; ari pfaut un feht war zauru gadu. Ir weetas, tur kineefchi feh; un pfauj 3 reif gadā, ta to wehlfat redfehm.

Loti ehromoti eerihfoti fcha mahla prowintzes kauschu dshwofki, proti mahla kalnos un pafalnos iraktas wefelas mahfās, pat leelu leelas atklahstas tehju fahles u. t. t. Weetejee eedfchwotaji toti meera ar fchahdeem faweeem dshwofteem, jo tee nepaleel ne wegi, ne ari prafa zitu fahdu islahojumu; seemā tee fitti un mafarā wehfi, fawf un thiri. — Sawadu eefpaidu atflah; nofstatotees, ta fchinis prowintzes eedfchwotaji feh; un pfauj pa pafalnu wifwu, t. i. pa fawu zeematu jumteem.

No kofeem Kinā fahstopami seemetos wif; pee mums pafifhamee toki, tad ta fauktāis Sibirijas zeedru kofs, wairaf uf deenwiddeem fampara kofs, tā fuktee swefta, fahas un tautu toki (pehbejo augli fatur tautus, no kureem lej fwezes), tad seepju kofs, kura auglus leeto tā jeepes un beidsot dambuls. Pehdejais gan buhs japefkaita pee wifderigateem kofeem pafaulē, jo no wina tafja ne til ween dshwojomas ehlas un islahas leetas, bet ari wij wirwes, aush; sehgeles un tafka papiri, bet ari jaunās atwahites leeto tā baribu. — Sewifchki bagata Kina ar auglu kofeem: tur aug afelfuni, firfki, pluhmes, granatas, aprifofes, pat wihno ogas. Daudfi no Kinas fahdeem eewehrojami zaur fawu flaituma bagatibu tā lapās tā seedos.

Pirmās finas par fcho leelo un bagato walfti dabuja Giropa XIII. gadu fimteni un no Wenezijas fuhtrā Marfo Polo, kurfch tur sabija wefelus 17 gadus un eepafinās tā tad pamatigi ar tureenes dshwot un laudim. Wina peewilzīgais zefojuma aprafis bija weena no widus laika wifmihfakam grahamatam. Ap to laiku dewas ari uf Kinu pirmee mifonari un wifu XIV. gadu fimteni zauri eiropeschi uf-tureja ar Kinu rofihu fahfimt. Bet tad zitai walbeneeku jiltii uf Kinas trona nahot, fwefeheneefseem noleehda Kinā uf-tureetes. Ta tas gahja lihds par XVI. gadu fimteni. Wehlfat, 1516. gada portugaleefchi bija pirmee, kurei ceradās Kinā un eebrauja Kantonas oshā. Kineefchi winus ufnehma til laipni, lai gan seme eefcheenē naw wif laudufchi. — Portugaleefchu paraugam kineefchu apzeemoftanā feloja fpaneeefchi, holandeeefchi un angli, ar wahedu fatot wifās juhrneeku tautas. Drih; tās fahla mellet few „rettes“ ar eerosfcheem rokā, bet — kineefchi rahdija tā fatot fobus, glufchi tā tagad fawu „leelo duhri“ un noleehda fwefeheneefseem fawā seme nahft. Un tā ta nu Wafar-Giropas tautam wehlf ne domat nebija til „hefi“ pafchu dshwoteni un til nepeepesfcham wafadfigi fahfritu preefchu pahrafkrafchajumu pirzeji, tad tee ari lita Kinu meera, fefwifchi wehlf, tur nemaf newareja domat, ta winas kara fpehfs buhs til glehws, ta tas israhdijas tikai preefch fahdeem 5 gadeem tarā ar Japanu. — Tifa 19. gadu fimtenim bija atfal lemts atdarit eiropescheem Kinā dahfchus wahrtus. Lihds fchim teem peem. peejomas tur 26 oftas.

Pahrejam uf kineefchu tautu pafchu. Schi bisainā tauta peeder pee mongofu rahfās. No auguma tee gandrih wif flakti, fpehziigi un plezigi, ar apaku gihni, platu deganu un mafām eefihppam azim. Mati teem wifseem melni, bet rupji un zeeti. Wahrdā toti fchidra, uhfas pagaras, tās nehā ar uf semi noleegteem fpiizeem galeem. Weefas krahfa teem waj nu dfeltenu waj gahfchi bruhna.

Kineefchu tautas apgehrbs fahahno if filganos jalas, kura fahapofas fahnos un platum biffam, kuru fchawree gali fahapofas waj fahseenas. Walwas fega masa, apata filgana zepurite ar mafju pumpuram lihdsigu pufchitti widū. Kahjās apautas kofwilnas kurpes ar zollu beesu kofwilnas joti. — Loti ehromoti tee nehā matas: preefchā lihds; pufgalwai nodfen ar puznafi un palatejo galwas dafu fapin gara bife. Lai fchi bife isnahftu labi gara, tad tur peepin flakti ari fingu aftrus un pafchā galā eepin melnas fchorites ar pufchifcheem galā, kurei karajas lihds pat fahju papefcheem. Ta tad if-

nah; ta kahrdsfinceem pee wineem weenmeh; laba pelna, jo ar fchahdu fchuras pifchānu un galwas fchuhfchānu nabaga kineefcheem weenmeh; janobarbojas. — Mode bift nehfat un fefweefchu apgehrbam lihdsigo jaku zehlfes Kinā tikai 1644. gada, tad tur nahja pee waldbibas tagadejā mandfchu dinafhija.

Wafarā kineefchi ftrahdā uf faweeem thirumeem bef wifapgehrbeem, t. i. pawifam bef krella un peefopj fcho modi ari muhfu dah; peemebram Wladiwofstā un Schabaromftā uf eelam ftrahdajot. Leetus laikā tee uswell no fahmeem pihtus leetus mehletus un tahdas pat zepures, gar kuzām leetus lahfes noflih; uf leju, nefpehdamas eefuhlftees dshat.

Starpiba flary nabadfigato un bagato fchfuru tikai ta, ta bagatee walftā fihda apgehrbu, kamehr nabadfini weenfahrfchalo kofwilnas audumu. — Nehfat laut lahbus grefnumus kineefchi nemih; weenigais ko pee wineem dahfchrihd; reh; ir leels grehfens no nefrita. — Mandarini mehdi walkat weenfahrfchu knopju weetā waj nu filla, waj foratu, waj ari jelta knopes. Seeweetes turpretim mih; labpraft walkat dahrgus afmensus, pufchot galwu ar pukem, fchminketees un ufahis krahfot.

Thiribu kineefchi, tā wifreefchi, tā fefweefchi mih; tipat maf, ta pee mums to dara zuhlas. Sawu apgehrbu tee tā jau minets, walftā til ilgi, lihds tas pawifam noplibst, pee lam neweens wina nedomā ne thirit, ne mafgat. War gan eedomatees, zil leela kahrtā neithrumu tās apflah; un lahda fmarfcha no tam isplatas! Kineefcheem tad ari peemih; til nelahga fmafā, ta eiropeschi pee tās nelad newar peeraft.

Tapat neefpehjami eiropetim apraft ar kineefchu ehdeenu. Jau eefahfums ween wina mallitem pawifam atfchgnarifts nelā pee mums, jo kineefchi fahf fawas maltites ar augteem un fahbumeem un nobeids ar jupu. — Nafcha un dahfchinu weetā tee leeto diwi mafus parjelana waj kola pulfchichus, ar kureem prot it labi ehdeenus few mutē eebah; tā ta thiri jabrihnas uf wina isweizibu nofstatotees. Gald-drachnina tee nepafihst, bet tā wina tā ari labatas drachnina weetā leeto fmaltu fihda papiri, kuru war tuhlin projam aifweeft, tiklih; tas reif leetots.

Ehdeenu riktes teem nah; wifās uf reif uf galda un toti bagatā mehra. War tur iswehlfetees gan zeptas warbes, gan juhras tahrpus un juhras wehlfchus, gan wezas „fmarfchofofchās“ olas, gan funa gan fchuru zepeti un juhras befdeligu ligdas (kuras tajftas no juhras fahlem). Netruhfst ari muhfu aush; wairaf patihftamu ehdeenu, ta bafofchu, wifwu, pihlu, fafanu un zitu zepeschu. Tikai welfi uf kineefchu galda mellesim wehlfcha, teka un aitas gaku, jo wina tijiba teem aifleeds ehft tahdus dshwoneefus, kurei noderigi femtopiba. Zuhfās galu turpretim tee eh; labpraft. — Pee mallitem kineefchi neleeto maifi un ari nedfer uhdni. Wafes weetu tur ipitba fchahweti rihfi. Weenigais dshweens uf maltites galda ir — karsis rihfa degwihns, kuru fuh; if mafām, mafām toftem, til leelām tā pingeroth.

Katra maltite, tipat pee bagateem, tā pee nabageem nobeidas ar tehjas dferchānu, bet to ari nedfer tā tā pee mums. Patwahru un tehjannu kineefchi nepafihst un katra zilweka tafē eeder fefwifchi tehju un galda, kamehr ta tur eewellās. Zukura tee pee tehjas ari neleeto. Tipat maf teem eenaft prahā peenu dferi. Tee wina faw; par „baltajam afnim“ un dfer til flimibas gadijumos tā fahles. Kamehr pee mums tehju mehdi dfer weenu glahfi peh; otras, kamehr kineefchi fehch; wefelas fundas pee weenas weenigās tafes, no kuras if pa brihtinam, tā fatot til kuhpas ween apflapinadami.

Pais par fewi protams, ta galds ar til daudf riktem tā pee mums minets, teel til bagatneeta namā flahst. Weenfahrfcha kineefcha, femtopija maltite fahahno gandrih; weenigi if rihseem un dahria fahnem, tad dahpofteem, tehjas un fchahwetas waj fahlfitas fims. — Siwis tur mehdi tert pa datai toti originalā weidā: proti isaudfina fahdu juhras putnu, formoranu, un peerabina to pee rokās. Tad tam uf-mauz rinki uf garā kaska un nem lihdsi swefā; putni leen uhdent, faker fawā knahbi fimi, bet newar to noriht, tadeh; ta rinkis fpeefch kaku. Neatleef nelas jits, ta lihst if uhdens ahra un nefl fimi laiwā. Laineewees fimi panem, putnis leen atfal uhdenti isneft atfal fimi u. t. t. Wafaros war tadeh; Kinā nopyezatees redsot, ta swejneeft dodas mahjā, peekrahwufchi laiwās tā fahot ar fahdi ar fwiim, kamehr formorant tuj it leyni uf laiwu malam, it tā fahjufdami, ta wif; tas kas laiwā — wina fchahbha darbs.

Beh; maltites notureschānas kineefchi mehdi mafgat peeres kofju un gihni flktā uhdenti un tad — no-dotees opija fmechfchānā. Dpijs naw nelas jits, tā fahalfetas wagonu sehlas, kuras aug daudfās Kinas prowintzes un bef tam teel ari eeweflas if Indijas. Wina fmechfchānā, tā finams, wefeliba; toti kaitiga. — Schim brihifcham nu gan kineefchu flarpā fchis kaitigais ceradums tā eeweejees, ta gandrih; neweena wihreefcha neatradih; kurfch neubutu fchā; kaitiliba; padeweef, fahlot no pafcha tagadejā Kinas keifara lihds pafchās nabadfigatās buhdinas eemihneefam. — Dpiju tur fahf fmechket apmebram 20 gadu wejumā un is-lwehpina pihpiti katru deenu. Ir finami ari tahdi, kas isjuh; pat 8 reifes deenā fchōs giffigos duhmus, bet tee tad ari nobeidas; jaurmebrā 5—10 gadus no ta laika rehfinot, tur tee fahfufchi fmechket. Dpija pihpes pagatowo no farkana mahla, ta ap ¼ arfchinas goras un wina galā ifurbis zauruminfch; kura eeelēf opija graudinu. Duhmus eewell ar fahdeem 4—5 wiljeeneem.

Kinā eerihfoti pat fefwifchi nami preefch opija fmechfchānas. Tur fmechketaji pret mafju famafku noleetas uf fefwifchām atsweltnem, waj weenfahrfchām mafcham un no-dodas faldajeem fapneem, kas rodas peh; opija fmechfchānas. Weegs wellotees lahbas 4—5 fundas, bet tad zilweks pamoflotees, tad tas juhtotees wifos lozeflos noguris, thiri tā tā fahfifs. — Kas jau reif fahjis opija fmechket, tam efof toti grahti no wina atradinates, jo mahga, kas pee wina peerabufe, fahlot breefmigi fahpet, tiklih; tai opija atraujot. Dpija kaitligatee fmechketaji tuhlin pahfifhāmi no wina nedshwā weenaldfigā oju flateena un meefas isfifchānas. — Lihds ar fawas meefas wefelibas fahojafchānu iputinot fchahdi opija fmechketaji ari wifu fawu fahimeezibu, jo opija reiduti laupot pehbejo energiju un preefu uf darbu. — Kā zeen, laftajai redi, tad muhfu femju fchuhpiba naw nemaf falihdftinama ar to poftu, kas tur zaur opija fmechfchānu jefas.

Bet žitadi lineets wis peetizigalais zilweks pa-
faulē! Semfopiba wina galwenāta un wiswairat žeenitā
nodarbošānās. (Tā tad newis tā, ka pee mums, kur
„bauris“ dāščā weetā wehl arveen teel tā lomas wahrds
leetos.)

Lai gan šinā tirdausē eedfihwotaju, ka uš katras dweh-
seles isnaht til wisneezigalais semes gabalinsch, ne reti pat
til dāščas twadratafēs, tad tomehr tee prot isfikt no sčhem
faweeem semes stuhrišcheem ween.

Ka šinā bada nepafihst, par to japatēzas wina semes
teizamam klimatam, kur nemehds buht ne leela karstuma, ne
leela auktuma, ne ari pabraka mitruma. (Runā til, ka šchīni
pawasari laudis Bēlingas prowīnžē newarejuschī leetus sa-
gaidit, žaur to tapuschī toti nemeerigi, rešedami, ka nebuhs
to eht. Nā jau pa laitam tumsoni mehds darit, tee uštrah-
wuschī wainu „ohrjemēs welneem“ un sabsuschī stahst, ta
debesē pate winus gribot šodit par to, ka tee nedsenot ahr-
semneelus prom. Ais sčhadbeem tautsaimneezisfcheem eemefleem
tad nu ari zehlfes tagadejā fustiba un „leelās buhres“ fa-
zelschānās. — Wismas tā nostahša lahdēs „Peterb. Weē.“
lorespondents wehstulē, kuru tas isfaldis ī Bēlingas 2. majā.)

No eekščlemes.

a) Waldibas leetas.

Želgawas-Bauskas app. meerteefnešču sapolžes
sekretars Sčimelewitsch ezejts par Jafufstas apgabala pa-
pildu meerteefneš; tā pašča apgabala goda meerteefnešs Do-
beles aprinā muišneezības preeščneeks barons Hābns at-
watinats no sčā amata.

Gezēti: Čhrgtu pasta-telegr. nod. preeščneeks Rāfaels
par Majoru fantora preeščneeku; Dubultu p.-t. nodafas pr.
Wilhelms par Dubultu fantora pr.; par Bēhfu apr. žet. pr.
Worotinskis, Wilandes apr. žet. pr., kura weetā naht Rīgas
gub. žet. pr. palihgs Franžewitsch, wina weetā — Rīgas
ismell. žet. pr. palihgs Kreibits un pehdejā — atwatinats
kaptēnis Paschewitsch.

Pahržēti: Želgawas-Bauskas aprinā poliz. pahriv.
3. sčhīras kanželists A. Wefmans — tai paščā amatā uš
Kursemes gub. waldi; wežafais kandidats uš teesu amateem
pee Peterburgas app. teesē A. Burlejs — tai paščā amatā
uš Želgawas app. teesu.

Paauģināti pehž nodeeneteem gadeem: par pils-
galma padomneem — Widsemes gubernas žetumu inspek-
tors, barons fon Wirbads un Rīgas pilsētas ahris Lojstis;
par koleģiju aģetoru — Kešeres draudfēs ahris Blau's.

Atkaujās dabujuschī: Bolžs — sawu drukatāwu
no Kainzemeelas Nr. 2 pahržēt uš Sčogeeļu Nr. 2 Rīgā;
Demants — eerišot konserwu fabriku bes mehānista dšnefka
Drušneeku eelā Nr. 75; Pelešfēnis Anafšos — sawā lauku
apteekā eetafēt eestahdi preešč mahšlīstū mineraku, augtu
uhdenu un limonadu pagatāwoschānās; Kumbergs — sawu
lauku apteeku pahržēt no Stopinmuisčas uš Druwu mahjam;
A. Neebre — Brantu mahjās atkahrt eestahdi preešč aug-
uhdenu un limonadu pagatāwoschānās; Jegers Walmeerā —
eerišot loku sčhetawu; Jihrls Keeserē — atwehrt grabmatu
pahrdotāwu Anženos; S. Sahlits — atwehrt fotografīstū
darbnīzu Behrsonē un isdarit fotografīstus nonehmumus pa
wīšu Widfemi; barons Kampenhausens Beerinu muischā —
eerišot fabriku ar twaišu dšineju preešč kuhdras apstrahdāschānās.

b) Baltijas notikumi.

**Baltijas saweenoto pahrtikas beedribu dele-
gatu sapolžē.** Peeltdeem, 16. jūnijā, Rīgas Latwoešču
beedribas telpās tita notureta Baltijas saweenoto pahrtikas
beedribu delegatu sapolžē, kurā peedafijās delegati no 18 se-
foshām pahrtikas beedribam: Wolderajas, I. Rīgas, II. Rīgas,
Peterburgas Ahrigas, Uģabēs, Saņeeku, Kempu, Pree-
fules, Jaun-Swirloklas, Maršņens-Startu, Lutuma, Želgawas
laufšaimneezības beedribas, Dundagas, Rīgas strahdneeku,
Sčenbergas, Kundaes un Wezmuisčas. Dāščas no
minētām beedribām bija uš sapolžē atšuhstijuschās pa diweem
delegatēem, tā ta sapolžē pawisam nehma dalību apmehtram
lahdas 30 personas.

Sapolži atkabhja Baltijas Saweenoto pahrtikas beed-
ribu komitejas sekretars G. Wulfa lgs. Pehž tam par
sapolžes wadoni žaur atlamaziju tita eewehlets Wez-Peebalgas
pahrtikas beedribas delegats R. Klaušits un par raskiwedi
II. Rīgas pahrtikas beedribas delegats J. Legšdīnsch, kuri
sčos amatus peenehma. Sapolži turpinot, G. Wulfa lugs
nolāšja sawu pašča fastahdito pahrslatu par Baltijas sa-
weenoto pahrtikas beedribu lopejo darbību. Runajot par
Baltijas pahrtikas beedribu darbību wispahrīgi referents jau
tuhlt paščā fastahmā aishidīnājās, ta fastahdit un pafneegt
žil nežil pamatotu pahrslatu par katras beedribas darbību
atwehstoti winam pee labafās gribas neefot bijis eespehšams,
jo, neslatotees uš wairakahrteem ušajinajumeem laitrastos
un atgahdinajumeem žirkularos, pahrtikas beedribu preešč-
neezības neefot turejuschās pat par wajadšigu pefuhstīt
komitejai kaut sawus gada pahrslatus. Tapēhž winam ejet
eespehšams eepafihstinat sapolži til ar komitejas darbību,
sahlot no 20. jūnijā 1897. g. Šī sčā pahrslata sčē at-
stahstīfām sefosho: 1897. gadā dāščas Widsemes un Kursemes
pahrtikas beedribas bij nahlfuschās uš domam saajinat pahrtikas
beedribu preeščstahwjus uš lopeju sapolži Rīgā, lai pahr-
runatu, tahdi lopeji soki buhtu sperami preešč sčho beedribu
weenoschānās nahlotnē. Sapolžē, kura tita notureta 20. jūnijā
1897. g. Rīgas Latw. beedribas telpās, nehma dalību ari Peter-
burgas pašahwīgās komiģijas pahrtikas beedribu leetas sekretars
žen. Keitlingerā lgs. Delegatūs bij atšuhstijuschās 13 beedribas.
Sapolžē weenojās ezejt fēwischū pagaidu komiteju, fastah-
woschū ī trim ložķķēem, kurai ušdewa par peenahfumu,
stahtees salarā ar leektirgotajeem, fabrikanteem u. t. t., bet
wispirms eewahst eepreešč fīnas no wisām Baltijas pahr-
tikas beedribām, par lahdu sumu katra beedriba fīnāmās
prezes gadā apgrofa. Preešč komitejas sefoshēem isberu-
meem sapolžē nospreda atwehlet pa 2 rbf. no katras beedribas.
Par pagaidu komiģijas ložķķēem tita eewehleti Želgawas
laufšaimneezības beedribas preeščneeks J. Bīšeneela lgs,
Stribneru pahr. beedribas preeščneeks J. Kurapules lgs
un Lutuma pahr. beedribas waldes ložķķis J. Kālnina lgs,
sapolžē nolehma, ta wisās leetas sčhīni darīschānā beedribām

jaagreeschās pee J. Bīšeneela lgs Želgawā. Tahlat tita
nolemts, ka ezejtai komitejai, tad ta wisās fīnas sawahfufe,
resp. sawu ušdewumu ispidījuse, jafafauž II. wispahrēja pahr-
tikas beedribu delegatu sapolžē Rīgā, kurai tad galīgi jaf-
sčhīr jautajums par darbības ušfahščānu u. t. t. — Ne-
pīlms trihs mehneščus wehlat ezejtai komitejai ušajināja
Baltijas pahrtikas beedribas suhtit pīlwarotus delegatus
uš II. wispahrėjo delegatu sapolži Želgawā. Bija
jadomā, ka komitejai buhs pawēžees godam sawu
ušdewumu ispidīt un eewahst dāudf mas lahdas
fīnas no leektirgotajeem un fabrikanteem, tapat ari no pahr-
tikas beedribām par patehrejamo weelu apgrošijuma seelumu.
Sapolži saajināja komitejas wahrdā J. Bīšeneela lgs Žel-
gawā 14. septembrī 1897. g. Pee sčās pahrtikas beedribas
delegatu sapolžes nehma dalību 18 beedribās. Sapolžē ī-
rahdījās, ka komitejas weenīgais darbs bija bijis īsuhstīt uš-
ajinajumu pahr. beedribām, suhtit pīlwarotus delegatus uš
aģshmineto sapolži un lhdē ar to luhgums eefneegt
komitejai dāščas fīnas par sawās beedribas nahwofli. Sīnas,
kaut ari nepīlīgās, bija pefuhstijuschās tital nedaudf beedribās,
leelafā dāfa delegatu aishidīnājās ar žirkularu wehlu faem-
schānu. Sapolžē weenbahģi nolehma eewehlet komiteju ī
trim ložķķēem ari uš preešču uš 8 mehneščēem, t. i. lhdē
30. aprīlam 1898. g. J. Kurapules lgs weetā tita eewehlets
Wolderajas pahr. beed. preeščneeks G. Wulfs, kusch uš abu
pahrėjo komitejas ložķķu wehleschānos ušnehmās īsuhstīt
komitejas raskiwesča un kaseera peenahfumus. Tita
ari nospreešs, ka katrai beedribai jāemahfā kom-
mitejai, tā atkīhdība par wīnas pušneem, par
sčhem 8 mehneščēem 10 rbf., neprafot no wīnas nahadu
rehfīnu nodofschānu. Komitejas galwenais mehrtis pirmajā
laifā bija luhstot pahr. beedribas peedabuht, lai tās sawus
epīrtumus īdara weenā weetā. Komiteja stahjās salarā ar
Rīgas leektirgotajeem, eeprafot eepreešč fīnas no wisām
pahr. beedribām, lahdas prezes, kuras un par lahdu sumu
gadā apgrofa, bet reta beedriba patlaufšijuse komitejas ušaj-
najumam, un eesuhstijuse tai lahdas fīnas, kaut ari nepīlīgās.
Sefahlot leektirgotaji bijuschī īstīt eejshminati un solijuschī
eewehrojāmu rabatu, ja ween beedribas par fīnamu sumu
gadā prezes pee teem noemēs. Bet manīdami, ka pahr.
beed. neewehro komitejas preeščlītumus, leektirgotaji un
fabrikanti sabsuschī ušstatit sčho leetu tā lahdu joku.

(Turpmal beigas)

Čšamenus uš kara deenesta atweeglinā-
schānu sčogad Widsemē warēs līt sefoshās stolas:
Rīgas Petera-Pawila pilsētas stola; no draudfem:
Katalafina-Dlaines, Wīkeru, Pīntu un Salas; Deerīnu
pagasta stola: Krimuldas, Lehdurges, Peterupes un Stultes;
Siguldas draudfēs stola: Siguldas, Ropāšču un Alafschu-
Wangāšču; Rīķeres pag. stola: Suntaschū un Mahš-
pīls; Rīķeres dr. stola: Rīķeres un Jaunpīls; Stolas
trona elementārstola: Stolas; Uš-Dwīnklas dr. stola;
Jornitawas, Uš-Dwīnklas un Wāšču; Jīķķīles
dr. stola: Aščķīles, Doles un Salaspīls; Leelwahdrēs
dr. stola: Aščķīles, Leelwahdrēs un Leel-Dumprawās;
Madleenas dr. stola: Madleenas un Dgres-Mengeles;
Kokneses dr. stola: Kokneses un Krapes; Limbaschū
pīf. stola: Limbaschū, Keepupes, Katrīnes un Umurgas;
Salajas dr. stola: Salajas; Straupes dr. stola:
Straupes; Bēhfu pīf. stola: Bēhfu, Ahrāšču un Kāunas;
Drušu dr. stola: Dšehrbenes, Drušu un Jaun-Peebalgas;
Wez-Peebalgas dr. stola: Wez-Peebalgas, Keeseres
un Stūjenes; Bēhšwainēs dr. stola: Bēhšwainēs dr. un
Lubanas pag.; Behrsonēs dr. stola: Behrsonēs, Kāfšnamas,
Weetalwas, Laudonas un Lubabenes dr. un Weiranu pag.;
Čhrgtu dr. stola: Čhrgtu, Dgres un Westēnas-Keepas;
Gulbenēs pīf. dr. stola: Gulbenēs un Tīrjes; Lejas m.
dr. stola: Lejas m. un Welenas; Adleenas weenfl. min-
stola: Adleenas; Wāltas pīf. stola: Wāltas, Lugaschū,
Čhneles un Čhrgemes; Trīkates dr. stola: Trīkates;
Smiltēnes dr. stola: Smiltēnes un Palmares; Gau-
jenes dr. stola: Gaujenes un Aumeišeres; Alufnes
dr. stola: Alufnes, Seltina un Opelafna; Walmeeras
pīf. stola: Walmeeras, Walmeeras m., Dīttu un Bāpīnu;
Rujenes dr. stola: Rujenes; Mas-Salajas dr. stola;
Mas-Salajas, Aļojas; Matīšču dr. stola: Matīšču un
Burtneeku.

**Atkīhdības preeščfīrschāna Baltijas frogu
īpashneekēem** par frogu teefības atnemšānu pehž deg-
wīhna monopola eeweschānās Baltijas gubernās, tā „Dīna
Žgāi“ raskta, ofīcijali ejet sčahdi metiwēta: „Kas at-
teezas spējali uš jautajumu, waj Baltijas muišneeku mui-
ščū īpashneekēem par reibinoschū dšehreenu pahrdeofschānās te-
fības atnemšānu ir mahfajama atkīhdība, waj ne, tad jāpeemin,
ka lai gan sčī teefība pehž sawās buhtības ir jāusfata, ka
atleetas no agrafē seidofo laitu apstahfkeem, tui fenaf
Baltijā walbija, un naw nefas žits, ta fahrtas politīfka
preeščfrozība (сословно-политическое преимущество) un
nepīlīgi atželts dšimbušschānās rezultats — ta tomehr
ir jāisfita ar fīnāmeem semes gabaleem, kuru wehrtība žaur
sčho teefību, kurai ir mantības raskturs, teel paauģināta un
ir pee wīseem weifala nolihgumeem par sčho semes gabalu
pīrščānu, pahrdeofschānu, dalīschānu u. t. t. wehrā nēmta, tad
teel nolemts, ka degwīhna monopola eeweschāna Baltijas
gubernās saweenojama ar atkīhdības preeščfīrschānu muiš-
neeku muiščū īpashneekēem par reibinoschū dšehreenu pahr-
deofschānās teefības atnemšānu. Bet tā ta truhstī wajadšigo
poštīwo fīnu uš sčimbrīschām pawisam a w e s p e h j a m s
noteikt fahrtību un tuwafus nosajījumus, fahdejadi sčī at-
kīhdība īmahfajama, tad tita nolemts aprobefchotees ar to, ka
frogu īpashneeku teefība uš atkīhdību prinģipā teel atšīta
un ušdots fīnantščū ministram īstrahdat sčho jautajumu
fīhtumos un sawus preeščlītumus pehž eespehšās drihšā laifā
stahdit legīslatīwā želā walstis padomei preeščā deht pahr-
baudīschānās. Tā tad līkumdeweja wāra, ja ari ne pīlīgi,
tomehr sčāi gabījuma pa leelafai dāfai ir atwabinajuse
eēdšihwotajus no wībus laifū patrimonialeem apstahfkeem
(патримониальных владений), lai ari ar dāšcheem upureem
no walstis rentējas puses.

Monopola leetā. „R. W.“ fīno, ka teefchām
nolemts dibinat komiģijas preešč atkīhdības aprebhīnāschānās,
lahda buhtu dodama muišneekēem par atnemtām frogu

tureščānās teefībām. — Fīnantščū ministrs pawehlejis fīnā
brandwīhna pahrdotāwās ahrpus pilschēem sešdeens uš
swehtku deenu preeščwafaros slehgt jau pulstien 5 pehž
deenas, bet swehtdeens un swehtku deenas pahrdotāwās
atwehrt, tahdās sabschās, kur atrobas bānija — pehž deen-
kalpojuma, un kur bānijas naw — pulstien 10 no rīda, uš
pa swehtdeenam un swehtku deenam pahrdotāwās it wīfū
laukēem slehgt pīst. 3 pehž pusdeenas. Sčhe noteikums
fīhmejās ari uš prīwatpersonām, kuras uš laukēem pahr-
stīprus dšehreenuš.

Widsemes gubernas waldes īsfahdrojuma
Gubernas waldei kura fīnās, ta lahds no draudfēs
aīģahdneem pēprafījis no pagasteem sčuhfētes preešč
luterānu pagaststolu rewīfōru īswadāschānās, pee lam
foreem nebija nahadu rasktu par to, ta teem sčuhfētes
jādabū un sčuhfētes tita pēprafītas no to pagastu robeščām,
kuras atradās sčuhfētajām īpšāwajama weeta. Eewehrojot: 1) uš
pehž želu ušfahdrojuma noteikumu 12. panta (no 1891. g.)
draudfēšu aīģahdneem atfauts leetot sčuhfētes tital draudfēs
želus rewīdejot, fāmehr wīnu peenahfums nemās naw, preešč
žitām personām pēprafīst sčuhfētes; 2) ta wispahrīm wīnu
personām, kurām teefības leetot sčuhfētes, pehž
„R. G. W.“ 136 n. 1898. g. īsfahdrojuma noteikuma
peenahfās no gubernas waldes īsfahdrojuma noteikumu
preešč sčuhfētu dabūschānās, jo bes tahda raskta neewēn-
naw pēpreefēs pēģahdat sčuhfētes un 3) ta sčuhfēschāna
natura laufšiba, kuru pagasti īsuhfā waj no pagasta lhdē
pagastam jeb waj ari no muisčas lhdē muischāi, —
eewehrojot, Widsemes gubernas walde dara fīnamu, ta teefības
uš sčuhfētu leetofschānu bouda tital tās personas, kurām
gubernas waldes īsdots peenahģīgās wafējs raskts un ta sčā
personām ar pēprafījumeem jāagreeschās pee to pagastu
waldēm, kuru robeščās atrobas ta weeta, no kuras pē-
prafītajām wajaga aīšbraukt.

No Drušēem. Tagad nu jau buhs 3 gadi, leet
pee sčī pagasta peeneenoti 3 pagasti ar pagastiteesu: Gatawa,
Aulufalns (tagad sauzās „Drušu-Aulufalns“), Bīngi
sautas „Drušu-Bīngi“; pee tam, īfneemot Gataru, pehž
2 pagasti ir peeneenoti ar wīfām pagasta darīschānām
preeščfrozībām — un tital tuwafas apšimeščānās pehž
peemīnēt wīnu agrafais wahrds. Tamdeht ari sčē ir
darīschānu žentēs — un žaur to til leela fāušchū agrofī-
nās. Wīfām tam par laimi pagastnams naw pee frogu
wīfai tuwu; lai nu gan ne dāudf par wēstī ir tital mo-
stara — tomehr jau gluschī „pahrāhē“ naw, ta tās sčē
agrāfi bija un tā tās deemschēhl wehl žitū tagad ir. Tā
lahdis sīpri teefajas, tad dāščū teefās deenu īfēšā lhdē
30 prahwu. — Kā agrāfi lahda fāwā lorespōndēnē fīnija
ta sčējeenes frogu uš pašču pagastložķķu luhgumu tils slehgt,
bet tās gan laifam neīdofees. Šī fīnās, tad sčē ir
„gudreneeki“ bijuschī, kuri waldbai eesuhstijuschī luhguma
lai atkauj wīneem „alus bodes“ eerišot. Pāis par sefū
protams, ta waldbā gan to nojehgs, ta luhgu frogu
īfkauf uš pašči pehž tam eerišot „alus bodes“.

No Drušu-Aulufalna. Sčis gan buhs
no mājāleem pagasteem Widsemē, jo par wīfū pagastu
19. fāimneeku (gruntneeku). Wīfī sčē fāimneeki ir fāwās
mahjās īmahfajuschī, tā luhgam, ka kredībbeedribai, weenā
dāfa gan kredībbeedribas nomafīnato naudū ir īfnehmufe
mahfā to atfal no jauna. Wīfī fāimneeki ir labi turīģi,
dāščī pat jau deesgan bagāti. Loti nošchēlojama leeta
ta, ka sčējeenes fāimneeki nefur tahlafi sawus behrnūs
nēģīhro, lai gan tās wīseem buhtu eespehšams, bet to til
maj ir dārijuschī. — Sčis pāis mājās pagastis fāwā laifā
ir lepojees ar diweem frogēem, tagad nu gan weens ween
leht ir. — Stola sčim pagastam pašchām tapat. Tagad
stola pret agrafēem gadeem ir wahrda pīlnā nošhēme
stolas wahrda žeenija. Par to wīfū nahfās atfīniba
stolas tagadejam stolotajam R. lgam.

No Gataras. Pehdejā laifā pee mums ir wāras
„mode“ kautahdu nederīgu leetu „īfloseščāna“; wīswairat
weju harmonīfū, žitru un pulstēnu. Sčahdi īflosejumu
noteel gandrīš waj latru swehtdeenu — un pat wairak
mahjās uš reif. Uš sčhem īflosejumeem nenahst til tee
ween, kas mahfajuschī par lofi, bet ari dāudf tahdi, kas naw
mahfajuschī par lofi, bet tui eet, ta pašči teiz, „īfustētes“
ta īflosejotajis weenmehr sawu mantu augstā „tāfseer“, tad
tas ar nēschēlo puhrū meeschū preešč „meestīna“. Tad
kad wīfa īfloseščānās „žeremonija“ nobeigta, tad īflosejotajis
žeenā sawus weefus ar meestīnu. Tad atfal no ta, kam
īfsetā manta kritufe, „īfpeesch“ stōpu jeb pahra stōpu sčeh-
tā ta „grunte“ teel eetafīta; pehž tam fāmet naudū „uš
wīnam“ — un tā reifem dšer lhdē dīwi deenam. Bet sčē
dās īfloseščānās ar dšerchānu weenmehr beidšās nepatīfām
jo nepahret nefad bes plehščānās. Tā ari fāhds
29. majā bija īflosejis sawās wežās harmonīfās. Wīfa
īfloseščānās fahrtība bija darīta, tā jau arween. Ari
plehščānās nebija atstahta. Rahdi wairak jau pašhstām
gribedami labi kredīti atrebehtēs fahdam sawām
pāhneekam B., bija minetam uš mahju ejet dšinuschēs
pafal — uš želā to panahlfuschī, sčāufschalīgi to ar
nahšcheem fāgrāfīfchū tā ta P. palizis bes fāmanas. Drrā
deemā gan W. tita eegahdats
pe weetejā ahrta lasarete, kur wehl tas tagad
tūras. Leetā teel meflets pafal — un žerams —
waimē neīfbehģs. Ar sčho pašču gan laifam ar
beigfēs neafkām „īfloseščānās“, jo sčoreif
īflosejotajis ari teel fāufis pee
bīldības.

No Wrauleenes. Sčējeenes semtopjus sīpri
nospreešč fāufais laifs, kas ir pašahwejis
wairafās nebehtē tā ta no leetus ne wehst. Lai gan
pahra reifēs ir lhdē leetus, bet tās ir bijis
mahfā mehrā, tā la seme la fāufis fāufis
fāufis. Buhs tagad sčējeenes semtopji
gandrīš jau apšū juschī wīfus sawus
sehjumus, bet fāufais laifs nefauž
lahdis īdīhgt, tā ta fālnajos mājā
žeriba ir uš labības angščānās.
Semafās weetas wehl newar nelo
kleeht par labības sehjumēem, bet
uš fālnajeem, ta rehsfams, lai gan ari
wehl leetas līhtu nebuhs nahada
fāfuma lhdē plāujamam laifam. Tā
seemas labību ešam apmēerīnati, jo
īf katram deesgan labi pahrseemojuschī
rudfī, to war nōstahst no wīnu
brangām. Wāretu jau buht meerā, ja
leetus līhtu beeschāfī, bet ja
meem līht, tad uš fāretnu
plāuju masas žerības. Tad
dāščī sčējeeneschī īģahjuschā
seemā uš pawofaru nobe-
bojās ar želuru fāwahfchānu,
kurus tad pahrdewa pūp

No Massawas. Preefch lahda laika, la lositaji atzereees, tita apyagta lahda Ustowa magazina, pee lam sagti bija notschepusch naudu, dachadus wehchepapirus un jitas leetas wehribu par lahdeem 77,000 rbl. Tagad nu Massawas slepenpolizijas preefchneetam, tursch wada schai leeta imellefchamu, preefchabita pazina ar 29 lahdas fabeedribas atzijam, laira atzija par 250 rbl. wehribu, un schabda fatura wehstule: Zeentjama's slepenpolizijas preefchneeta lungs! Atbodeet schas atzijas Ustowa tungam atpatat. Tas ir winam nojagtas. Winas isnihinat buhtu nelectiba un nepareisa isureschanas no jagtu puses. Godigam saglim jarischojas ari gobigi, t. i. pehz firdsapinas. Sche ir 29 atzijas, pahrejas mans beedris ir bef manas finas fadefinajis. Wisas wehrtigas leetas ir jau sen pahrdotas, nauda ir man labumu atnesuse, ta la waru atstah sagta amatu un nodarbetees ar gobigu darbu. To es ari esmu idarimis. Uf redschanas W. S. wistrewu sagtis.

No Brofchewas. Schis deesgan leelais un tumfchais kalis, kuru dachji latweefchi few par dshwes weetu iifredschu, atrodas Mogitewas gubernu pee Witehstas un Smotenskas gubernu robeescham un buhs, nestatotees uf to, la sche dshwo lobs pulzinsch latweefchu, titai nedaudfsem pasifstams. Wisas 3 minetas gubernas atrodas prahwa staita latweefchu "kolonijas", no kuram gan laifam muhsu Brofchewo buhs ta tumfchala, jo sche bef dauts publem atradifim newenu ween tautas debtu, tursch nestatotees uf faweem 20 un wairaf gadeem, wehl nemahf ne last ne raktit. Statotees no materialas puses muhsu fainneeki ir deesgan turigi laudis, ta la bef lahdam publem waretu faweem behrneem dot mafajais wideju stolu iglithibu, bef mehs to atrodam par gluschi newajadifim un leetu naudas iifschefchschamu un preezigs war tas buht, tursch jau mahzjees burtus pasifit un tos uf papira ufifhmet. Kaut lahdu pahrgroffjumus fainneeziba mehs ari ne par to newaram zeest un tadehf strahdojam pa tehwu tehwu eerafcham; bef ari tas pa druffai jau fahlam atstahf un ta weenmebr flifstam uf leju. Tad wehl peeminams, la stary muhsu mafo "koloniju" eedifihwotajeem ir tahds partiejifs gars, tahds reti kur buhs atrodams. Sawfstarpeja schelchanas zetas pawijam neezigu eemeflu jed pa leelafai datai mehinefchas bef; ihpafchi pehdejja febrga muhsu farypa flirpi eeweefufes. Schahdu schelchanas bef faprotams no beedribam, iifihfkojumeem un tamlihdifigam leetam newar buht pat ne runas; pat fapufjes, kuras fainneeki pahfpreefch par lahdu topaju ihpafchumu iifleetofchamu arween ifzelas kildas un nefad tas nepaeet bef pluhfchanas. Ir nu gan lahdi pahris jaunu fainneeku, kure zil neubht iglithibu baudifufchi un schas neubfchanas labprahf gribetu mafinat, bef to tee war darit preefch lahda daudfuma! Buhtu gan loti wehlejam, la schi sawfstarpeja nefatiziba un gariga tumfiba laut pamafam fahftu fust; lai eedomajam, la efam tablu no dshmentes un la mums sawfstarpeja mihlefiba un iglithiba wajadifetu buht par preefchfifimi, bef ne wis par apimeeflu, par lahdu mehs jiteem schahds apstahfios topam.

No Permas. Pee Madefchinstas fabrikas sawa pascha mahja dshwoja 36 gabus wezais Ifgorows ar sawu 34 g. wejo fewu un 14 g. wejo meitu. Pee wineem wehl peemita 48 g. weja atraitne Rabowa, ar kuru Ifgorows stahjis mihlefiba fataru un kurai por wimu bija leela wara. Uf wisas pawehli nu Ifgorows pahrdewa sawu mahju par 215 rbl. un ufajinaja fewu un meitu ar dabuhtu naudu dotees uf sawu dshmentu un tur nomeftees uf dshwi. Rad abas dewas zeta, Ifgorows winas pawadija un eekrahpis lahda neapdfihwota buhda tur ar rewolweru wairafas reifes iifschahwa uf fewu un meitu, un tad tas wehl nebija beigtas, tad ar nascha duhreneem abas galigi nonahweja. Pehz tam breefmonis meerigi pahrgahja mahjas un ari atfina sawu noseegumu, tad polizija to nolkaufchajata, bef noscheloschanas neifrahdbija nefahdas. Ifgorows un Rabowa nodoti teefam un tagad gaida sawu fodu.

No Rigas.

No preses wirswaldes par "Mahjas Weesja" un "Mehneschraflia" atbildetaja redaktora Dr. philos. F. Salifcha prombuhfchanas laifu ahrfemes (libdi 1. sept.) atfauts iifpildit redaktijas darifchanas un parafitees redaktora weeta (za redaktora) Dr. G. Beldawam un Dr. R. Balleobim.

Widfemes skolotaju sawfstarpeja palihdfibas beedriba bija nolifuse sawu zeturu pilno fapulzi uf 14. juniju pulst. 12. Bet ta la uf scho deenu un fandu nefanahja wajadifigais beedru flaitis, tad pilnu fapulzi pahrezehla uf 15. juniju pulst. 4. pehz pufd. Bija fanahjis peeteefofsch beedru flaitis af 50, tadehf fapulzi notureja. Par fapufjes wadoni ewehleja M. Kageni. Apfpreeschana nahja schahdi jautajumi: 1) Panfiona dibinafchana preefch beedru behrneem, kas apmekle Rigas sfolas; 2) Sinu biroja dibinafchana; 3) Preefchlahfijumu eerihfofchana beedribas mehkeem par labu; 4) Dirigentu wehlefchana preefch nahfofcha gada konzerta; 5) Par diwu konzertu (laizigu un garigu) iifihfofchamu nahfofcha gada; 6) Par pahfahwiga beedribas dseebataju lora dibinafchamu un 7) Dschji preefchflitumu no beedru puses.

ad 1) Nolehma panfionu nedibinat, tadehf la beedribai naw preefch scha nosuhfa pirmsahfht wajadifigo libfseku un oirfahf — naw nemas fchimbrihifcham finams, zil peeteifsees dalibneeku schahdam eerihfofjumam. Turpretim nolehma, la beedribas walbei jastahjas par wibutaju stary beedreem, kurei sawus behrnus grib nodot Rigas sfolas, un panfionu turetajeem. Pee lam walde uf to luhfotes, la behrni top nodoti freetmeem ufstajameem panfionu turetajeem, tur behrni par mehrenu maffu top peenahzigi ehbinati un ufraudfiti. ad 2) Sinu biroja nolehma dibinat. Ta la nu schi leeta — finu preefchfifichana par wafantam, la skolotaju, ta zitadam weetam — atrodas paschu beedru rotas, tad nu ari drifsumu iifrahdfisees, zil schim eerihfofjumam buhs swehtibas. Jo wairaf, beefchal un pamatigafas finas beedri preefchfifis beedribas walbei par lahdu weetu, jo pilnigafas finas walde waras iifneegt teem no beedreem, kureem weetas wajadifigas. ad 3) Preefchlahfijumus beedribas mehkeem par labu nolehma noturet, la Rigā, ta ahrpus Rigas, bef ta la schi joutajuma iifweefchana praftika wehl naw nodibinajufes, tad

nolehma schahdu preefchlahfijumus farihlot wispirms Rigā un, tad wajadifiga fahrtiba buhs nodibinajufes, tad schahdu iifihfofjumus pahrezelt ari ahrpus Rigas uf semem. ad 4) Dirigentu iifwehlefchamu atfahbia dseebatajeem. ad 5) Nolehma farihlot nahfofcha gada diwus konzertus, la laizigu, ta garigu. ad 6) Nolehma dibinat pee beedribas pahfahwiga dseebataju lora. ad 7) Beedri isteiza wehlefchanos, waj neubtu eefpehjam ari juhrmalā farihlot to paschu konzertu, kuru farihlot Rigā. Nolehma scho wehlefchanos list wehra. No beedreem tapa iifteikta wehlefchanas, lai wafaras pilnas fapufjes nefatristu topā ar jiteem Rigas ta laika farihfojumeem, bef taptu noturetas beenu preefch tam. Ari scho preefchflitumu peenehma.

Ar scho pilna fapufje tapa flehgta. Pehz tam beedri — dseebataji pahfpreeda dachas konzerta leetas. 1) Nolehma dirigentus no sawa widus wairs turymal newehlet, bef uf luhgt par jaundibinamā lora wadoni lahdu no Rigā dshwojofcheem konserwatorijas mahfneefkeem. 2) Konzerta komifiju, kura bija eemehleta preefch schis wafaras konzerta farihfofchanas, nolehma wairs turymal newehlet, bef atstahf wifas uf scho jautajumu atteezofschas ruppes walbei paschai. 3) Nolehma, lai dseebofchanas mehginajumi taptu uf igafu laifu eepreefch iifludinati, lai ari ahrpus Rigas dshwojofcheem dseebatajeem buhtu eefpehjam pee teem schad un tad peedaltitees. 4) Nolehma, la ari dseebataji war nemt dalibu pee nahfofcho konzertu programas fahfahdfichanas eefuhfot dseefmu farakftu, lahdas tursch wehla la ufneem konzertu programā.

Widfemes tautskolu skolotaju sawfstarpejas palihdfibas beedribas walde ifsata zaur scho sawu fahfnigato pateizibu wifam tam eeflahdem un perfonam, kas pawalstijufschas winas 15. junija iifihfototo konzertu, zaur to fahneegati neween mahfshu, bef ari materialā finā til labi panahfumi. Sewifschu atfinibu iifpelnifufchees zeem. dirigenti J. Wihola, M. Berlinā un W. Sama lungi, soliftes M. Zurenifschā un M. Fetichata jidses un wif dseebataji un dseebatajas, kas nehi jautajufchi ne publikaus ne laifa, ja nefufchi pat materialus upurus, lai weizinati konzerta labo iifofchanos. Pateiziba nahlas ari "Baltijas Wehnefcha" administracijai, kas nodrufajufe wifas fludinajumus par weli un "Deenas Lapas" eefpedizijai, kas ufnehmufe fludinajumus par pufjenam, la aridjan Rigas Latweefchu beedribai par fahles ihres pajeminafchamu.

Widz. Tak. Skol. Sawst. Pal. Beedr. Walde.

Konzerts Rigas Latweefchu beedriba. Dseefmas, dseefmas, tehwijas leefmas! Ar preehu waram leezinat, la muhsu iglithoto latweefchu pulst it ar latru gabu wairojas un ari la wimu mihlefiba uf dseefmam naw judufe. — Konzerts, it fewifchi atteezotees uf 100 perfonam leela wihru lora preefchneefumi iifewas toti teizami, laut gan leelais karstums iifpahrdotaja fahle gurdinaja neween klaufftajus, bef ari konzerta iifpilditajus. Katra finā jawehlas, la nahfofcha wafara schis konzerts titlu farihfotō lahda atfahfta Rigas dahras un wehl labaki, ia tas notittu topā ar Rigas dseebafchanas koreem. Widfemes tautskolotaju beedriba gan farihfo konzertu preefch sawas palihdfibas kafes, bef leela konzerta eeahlumis jau ari war tapf iifdalits preefch wairateem mehkeem. Ka wafar dshdejam, tad skolotaju aprindas ir toti preefch schahdas weenofchanas.

Par konzerta iifpildifchamu mums rakfta schahdi: **Konzerts Rigas Latweefchu beedri.** Fahle iifihfotō no Widfemes skolotaju palihdfibas beedribas, bij peemilgis dauds klauftaju; fahle bij iifpahrdota. — "100" dseebataju (ihfieniba titai lahdu 80) leelais wihru toris iifpildija sawu ufdewumu itin freetni. Lai gan fahle bij deesgan apfpeetes gaisf, tomehr balis — labā samehra fahfahfitas — peeturijas libdi pascham konzerta beigam pee dseebafchanas wajadifiga fpirgtumā, zaur lo maigums un fahfianu dshchenumis juhmigā weidā pluhda if labi eestudejufchos dseebataju brijwas fruhf. — **G e l i n a** lungs it flaiti nodseebata "Dseefmu stanas" un "Manā karaleene". Wina glihto tenori pufcho flaidra wahrbu ifrima un wiliinat wiliina klauftajus, pilnigi nodotees waldfinofcha dseefmu burwigumā. Ari **F u r e w i t f c h** jaunfunde dseebata it patihfami. **W e f e r a**, "Waldbied", dseebata jautā dubulftwartetā, buhtu atstahjufe pee klauftajeem warubht labaku eefpauku, ja tas otra data buhtu nemta druffu lehnatā tempā. — **W i s p a h r i g i** nemot: konzerts iifewas it brangi. Reinholds.

Par fiona brandwihna pahrdeweem un pahrdewejam Widfemes gubernā peenemtas pawifam 236 perfonas. Pehz sawas fahrtas un amata tee fadafas schahdi: 12 muifchneeki, 4 ofzeeru un fchinowneeku atraitnes, 13 goda pilfoni, 1 tirgonis, 31 pilfoni, 75 meemeeki, 22 tantas skolotaji, 70 referwas apafscharehwji, 8 atwafinati apafscharehwji. Pehz tizibas minetas perfonas ir 69 pareifitizigi, 144 luterani, 20 katoli, 1 reformats un 1 weztizibneeki. Iglithibu no wineem baudifufchi 40 widejās mahzibas eeflahdes, 161 sematās mahzibas eeflahdes un 35 mahju iglithibu.

Wadoni, la iffargatees pret wehdera tifu. No peenahzigas puses mums preefchfifis nodrufafchanaif schahds rakftis:

1) Lai iffargatos no peelpifchanas, tad jaathwas no newahrita uhdens baudifchanas (isnemot no artefiflam alam) peens un trechjums pehz eefpehjas baudams titai nowahritis, waj wismas titai pehz tam, tad tas turets lahdas 12—15 minutes ne mafat la 60 gradu karstumā, kas toti eeteizami, eewehrojot, la Rigā un tas aplahrtne parahdijufes pee leeloyeem purna un nagu febrga, Tomehr ari zaur jiteem baribas libdfekkeem un baudamam weelam war tifs peelpit, ja tās ar newahritu aplifufchu uhdeni flalofas waj ari schahdos uhdenu traufos teel ufglabatas un pehz tam newahritas bauditas. Tapat mutes flalofchanaif, la ari rofu un ahnja masgafchanaif eeteizami nemt artefiflu atu, waj wahritu uhdeni.

2) La la peelpifchanas dihgli atronas flimneeku iifahrnijumos, tod iifahrnijumi un mihjali, arejas weetas, la ari no flimneefkeem aptraipitee preefchmeti, la nalks traufi, wela, drehbes u. t. t. ruhpgi definjufjami, pee lam wislahaf nemams 5 proz. karbola waj florkafka atfchaidijums (2—3 ehdamas karotes uf 1 stopa uhdenu) waj ari fwaigs falku peens — pehz ahrta aifrahdbijuma. Aptraipita wela un maf-

gajamas drehbes war ari zaur freetnu fawahrfichanu definjufet, aptraipitos traufus wajag ar wahritu uhdeni iifplajinat. Wifinas drehbes, matrafchi, flilweni un t. t. uhdodami definjufijas eeflahdei. Ta la zaur felfu apafschemes uhdeni teefcha waj neteefcha zeta flimiba ahrtri war peelpit, un schahds uhdens tabdi war tapf par flimibas dihgli anotu, tad tahdas afas, par kuram wismafafas aifdamas war zeltees, la tas aplifufchas, ir flehdfjamas.

3) Perfonom, kuras aifflahrfichas flimneelus, waj ari no pehdejeem aptraipitos preefchmetus, jaewehro wisleelata fihriba, tee nedrihft flimneeku telpas ne ehfi, ne djet un fmehket, tee wispahre nedrihft ar newajagam rofam fmehket, waj ari to baudit, kas lahda waj lahda zeta waretu buht aplifis, tapat teem pee latras aptraipifchanas, buhtu uf wisruhpgigato janotihras.

Wehdera tifa febrga pehz waldfibas eeflahfchu finam Rigā arweenu wairaf iifplatas. Ka "Rig. Tagbl." iifinajis, tad libdi 15. junijam pilfchetas flimnija peeteitri jau lahdi 274 fahflimchanas gadijumi ar scho bishfamo febrgu. Pehdejja laifa latru deenu jaurmehra "ufnemi lahdi 25 tifa flimneeki, ta la flimnija wifas weetas jau sen pilnas un flimneeki eewetojami uf ahrtu rofu farihfotōs papilbu baratās. Pilfchetas walde darifufe wifu, lai tahlatas breefmas titlu nowehrfilas. Ta la jau minetas, pilfchetas flimnija wifas weetas eememtas, tad agrafas kafarmas Aleksandra un Matifsa eelu fubri farihfotōs preefch flimneefkeem, kuras tur ufneems, famehr pilfchetas flimnija weetas buhs atfal fwaabadas.

Weifprotams gadijums. Kahds oli tirdfneezibas weifals B. fchints deenas fuhrijis lahdu no faweem fahtera eerehdneem R. uf Dwinflas preefchu flaziju, laf tur fahfahfatu par lahdeem 16 preefchu juhtijumeem. Wifam eedoti libdi 4000 rbl., protu 1000 rblu felta un 3000 rblu kredifititets. No weifala minetais eerehdnis igahjis ta ap pulst 2 pehz pusdeena, bef tas parahdees atpatat titai pulst. 7 wafara sawa fruftehwā pawadiba un iifzejees, la wifam uf zeta iiftrufchi 3000 rblu un diwas preefchu fuhrijumu fimes. Par to tahdaf finos polizijai un ufahfta iifwehlefchana, bef iifrahdbjees, la R. newar peerahdit, kur tas ufstureees wifu to laifu no pulst. 2 libdi 7. Wifsch gan ufdewees, la bifiis preefchu flazija, bef no pehdejās apfahfotajeem neweens ne atgeras, la buhtu wimu tur redsejis. Uf jautajumu, fahdeht uhdudat naw flazijas fchandarmam fwojis par sawu fawdejumu, R. atfihdejis, la tas par to ta bifiis fahuzis, la fawdejis ta fahot gluschi galwu un dewees pee sawa fruftehwā, tursch wimu aifwedis atpatat uf weifatu. Eewehrojot fchahwigo apfahfili, R. teel turets apjeetinat, libdi famehr buhs iifrahdbjees waj nauda wifam pateefcham fudufe, waj gabufe nosf zitadi ta.

No wefcheem fagiftejufchees. Ifgahfufcho nedel peepesch fahflimis kahds S. fgs un wina laulata drantfene. Preefchfahfais ahrfif konfatejis, la wif fagiftejufchees ar wefcheem waj fivim un pateefcha tee ari wefchus bij baudifufchi. Ar ahrfif palihdfibu gan wineem breefmas nowehrfas, tomehr minetais S. fgs muhs luhf publiku brijdinat, lai ta pehret wefchus waj fivis, ufmanitos.

Grahmatu galds.

Nedafizijai preefchfifita schahda janna grahmata: **Календарь „Синяго Креста“** на 1900 г. Wafsa 2 rbl. Silais frufis, tursch few fpraudis par mehri wispahrim aiffargat un aifstahwet mafus behrnus, ifdod fem mineta nofahfuma kalendaru, eeahfumi no kura nolemi minetas beedribas mehkeem un eeflahdem. Kalendaru atrodam ari paschu beedribas darfibas pahfslatu.

No ahrfemem.

Kinas jufas. Pagahfufcha nedelā notifufchas dachas fwarigas pahrmainas: no faweenoteem farypantifkeem kuru pulfkeem eemeta Tientfina, kur eiropeschji jau atradās gruhfahs fpailes, tahlat atfwabinats admirala Seimura 2000 wihru leelais farypantifchais kara pulzinsch, tursch bija igahjis atfwabinat fuhfnus Pefingā, bef pusjeta tizis apstahis no leeleem kineefchu boreem un pahfahwigi jibnotees bifiis preefpeests atfahftees. Tientfina gul lahdas 50 werstes angfchpus Pefiho upes iftefas juhra un ir eewehrojama firdfneezibas pilfcheta ar 800,000 eedfihwotajeem, tur atrodas ari labi pahrwia eiropeschu nomete, kura no leelduhneefkeem tifa flirpi apdraudeta. Eiropeschu nomete pee tam eemehma deesgan paschu apgabalu pilfcheta, ta la to toti gruhfah nahzās aiffargat teem nedauds tuhftofcheem eiropeschu faldatu, kas tur atradās. Pefiho upe pee Tientfinas jaurmehra wairs til 6—7 pehdas dflka, tapehz eiropeschkeem nebija eefpehjamis fneegt palihdfibu pa uhdens zetu, jo leelgabalu laiwās, kas bija peedaltifufchas pee Latas fortu apfchahdfichanas, pelb dflfaki. To iifleetojot bija Tientfinai ufbrukufchi ne til ween leelduhneeku bari, bef ari fahrtigi kineefchu faldati printfcha Luana wadiba ar zil finams 45 leelgabaleem. Bet la rahdas, tad kineefchu faldati fahfchu no faweem eiropeschu "infturufchijas" ofzeereem, kas tos bija mehginajufchi eedihfot eiropeschu kara mahfsta, pahrat maf mahzijufchees, nestatotees uf sawu leelo pahfpehtu, tee nebija fpehufchi wairaf deenaf no weetas flurmejot Tientfinu eemem un heidfot tihfufchi fahfanti no flaita finā dauds mafala atfwabinataju pulka. Pehdejais pulst atradās freemu generafa Stefela wadiba un foflahweja pa leelafai dakai if freewu faldateem (5 flrehtneeku pulfkeem). Anglu, zil finams, bifiufchi til 550, tahlat af 1200 wahju, wif pulst laifam flaitija 8000 wihru ar ne dauds leelgabaleem. Deenu wehlah, pehz tam lab admirals Seimurs bija ar heliografā palihdfibu Tientfinas eiropeschkeem pademis finu, la tas eeflehgts no kineefcheem un atrodas til 20 werstes no Tientfinas, igahja kahds 2000 wihru leels pulzinsch Seimuru atfwabinat, kas tam ari it brangi iifewas. Seimuram bifiufchi libdi lahdi 200 eewainoti, zilweki pa ta eefpedizijas laifu frufufchi, bef ufbrufjeju kineefchu fawdejumi fneefas drofchi uf dacheem tuhftofcheem. Pehdejais wadibas pufes nu gan neelefas walbijufe deefin la leela iifweiziba. Kas notizis ar eiropeschu fuhfneem Pefingā, palizis neiffahfdrōts, pirmek flinajumi, la fuhfati atradufchane pee Seimura, tita atfahfki. Suhfimi efot Pefingas waldfis

P a h r i t a s j e n a s R i g a :

Table with 3 columns: Item name, Price (lap.), and Item name, Price (lap.). Lists various goods like sweets, fabrics, and oils with their respective prices.

Keepaja.

Andzi uz 120 mahzginu pamata mafja 75-76 lap. puba. Tendze rahma. Kveeschi (puhri) mafja - lap. puba. Tendze: rahma. ...

Telegramas.

Veterburga, 19. juna. Pehz generalstaba dabuh-tam fram kineesku saldati, kas aistahweja Latu pehz zee-tokshana eenemshanas istihduschi us wifam pufem. ...

Poliklinika
ahdas un dsumma slimibas,
Riga, Schuhan eela Nr. 16.
S. Simonsons,
16 eestadi pahrwaldofschs ahrstis.

Dr. Beldau.
Eestichigas, ihpochi plauschu
slimibas.
Dr. med. L. Blumenthals,
Basnijas eela 5.

Preekules
pagasta walde
Dara ar scho wispahrigi sinamu, ta
4. julija sch. g. lapas diwu skolo-
taju wehleshana idarita, preefsh
Witigas weenlasigas ministrijas
un Ordangas pagasta skolam.

Stolotaja palihgs
wajadshis
Mistrankles pagasta skolai,
Rigas apr. Stolotaju tungi, kuri
wehletos scho weeru peenem, top
uizaimati 19. julija sch. g. pulst.

Dr. Wilhelm Loewenberg.
leela Grehzneetu eela Nr. 33, 1 tr.
Ahrsteju, plombeju un leetu
mahshligus sobus. M 149
S. Bernsteins, dentists,
Ralku eela Nr. 27.

Agenskalna
privat-klinika,
Riga, Balofcha eela Nr. 1.
Telefons Nr. 698.
Slimneekus peenem:
Eestichejas, kirurgistās, seewe-
schu, dehenu, ahdas, weneristās,
talla, deguna, ausu un aju
slimibas.

Truzopii Cemexob
Podxye 3byku.
Сборник русских гимнов и на-
родных песен для начальных
учащих.
Ralka 30 lap., eesteta 36 lap.
Ar peestikum
Garigas un laizigas djeesmas
tantas skolam.

Kaleja mahzefki
tuhlit wajadshigi Wengeles muischas
(Altenwoga) talejam.
Welosipedis
lehti pahrodams. Adr.: чр. Зеро-
вольск. Жаупилс, Жаун - Лауенос.

H. Gotliebs,
Runas fundas no 9-12 un no
1/4-1/5 p. pubd. Ralku eela 35,
Rauj eelas stuhri. M 1161
M. Kaplana
sobu ahrsteshanas kabinets,
Riga, Ellabetes eela Nr. 75, eepretim
Wehrmana dahrsam,
peenem sobu slimneekus latru
deenu no pulst. 9-12 un no 3-6.

Schwahredes
pagasta walde
Kulbigas apr., dara zaur scho wis-
pahrigi sinamu, ta 27. juna 1900.g.
taps haw faweenoteem Schwahredes
pagasta lozefteem
pagasta nodokki
par 1900/1901 gadu isdalti, tapesh
Schwahredes pagasta lozefli, kas
wehlas nodokli dalishana fahdu
atweeglinajumu dabuh, waj no
nodokli maksachanas atwa-
binatere, war augshmineta deena
eerastes pee weenechu pulsta
Schwahredes pagasta namā un sawu
lujgumu peeteit. Kas ar nodokli
idaliichanu nebuhtu meera war diwu
nedetu laita pahrijuhdet pee zeen.
Kulbigas apr. temneku leetu fomishara
lunga.

Ernst Plates
tipo-litografija, burtu leeture un
foto-kimigrafija, Riga, pee Petera
basnijas.

Zeemeta
ndroschianschannas beedrika.
Witigastil apstiprinata 1872. g.
Pamata kapitalis 1,200,000 rbl.
Rahbar eewehrojumu referwes kapitalu
Kndroschiana
pret ngunsbreesmam
wifadu kustinamu un nelustinamu
ihpashumu, prezes, fabrikas u. t. t.
Agenti: Wrahl Fraentel,
leela Smilichu eela Nr. 17, Reptena
namā.
Telefons Nr. 13.

Dr. Wilenkin,
1283 Suworowa eela 6.
Dr. med. A. Grünstein.
Bones uniwersitates ahrstis
mahgas un jaru
slimibas.
Riga, Ralku eela Nr. 36.
Runas fundas no 9-12 un no
3-5. Preefsh masturigeem no
pulksten 5-6.
Peenemu eestichejas, weneristās
fannuma un ahdas slimibas it-
deenā no pulst. 9-1 rihā un no
pulkst. 5-8 wafarā. Seeweetes no
1/5-8 wafarā.

Schwahredes
pagasta walde
Kulbigas apr., dara zaur scho wis-
pahrigi sinamu, ta 27. juna 1900.g.
taps haw faweenoteem Schwahredes
pagasta lozefteem
pagasta nodokki
par 1900/1901 gadu isdalti, tapesh
Schwahredes pagasta lozefli, kas
wehlas nodokli dalishana fahdu
atweeglinajumu dabuh, waj no
nodokli maksachanas atwa-
binatere, war augshmineta deena
eerastes pee weenechu pulsta
Schwahredes pagasta namā un sawu
lujgumu peeteit. Kas ar nodokli
idaliichanu nebuhtu meera war diwu
nedetu laita pahrijuhdet pee zeen.
Kulbigas apr. temneku leetu fomishara
lunga.

Ernst Plates
tipo-litografija, burtu leeture un
foto-kimigrafija, Riga, pee Petera
basnijas.

J. Kronberga
M 9952 Riga,
Kungu un Marfaleelu stuhri
Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28.
Welosipedu
isgarawofchanas, emaliescha-
nas u. nileleschanas darbnija.
Istlabejumi ahtri un lehti.

Dr. H. Levy,
post. ahrstis.
Riga,
Suworowa eela Nr. 10,
peetim Wehrmana dahrsam.

Schwahredes
pagasta walde
Kulbigas apr., dara zaur scho wis-
pahrigi sinamu, ta 27. juna 1900.g.
taps haw faweenoteem Schwahredes
pagasta lozefteem
pagasta nodokki
par 1900/1901 gadu isdalti, tapesh
Schwahredes pagasta lozefli, kas
wehlas nodokli dalishana fahdu
atweeglinajumu dabuh, waj no
nodokli maksachanas atwa-
binatere, war augshmineta deena
eerastes pee weenechu pulsta
Schwahredes pagasta namā un sawu
lujgumu peeteit. Kas ar nodokli
idaliichanu nebuhtu meera war diwu
nedetu laita pahrijuhdet pee zeen.
Kulbigas apr. temneku leetu fomishara
lunga.

Ernst Plates
tipo-litografija, burtu leeture un
foto-kimigrafija, Riga, pee Petera
basnijas.

J. Kronberga
M 9952 Riga,
Kungu un Marfaleelu stuhri
Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28.
Welosipedu
isgarawofchanas, emaliescha-
nas u. nileleschanas darbnija.
Istlabejumi ahtri un lehti.

Dr. H. Levy,
post. ahrstis.
Riga,
Suworowa eela Nr. 10,
peetim Wehrmana dahrsam.

Schwahredes
pagasta walde
Kulbigas apr., dara zaur scho wis-
pahrigi sinamu, ta 27. juna 1900.g.
taps haw faweenoteem Schwahredes
pagasta lozefteem
pagasta nodokki
par 1900/1901 gadu isdalti, tapesh
Schwahredes pagasta lozefli, kas
wehlas nodokli dalishana fahdu
atweeglinajumu dabuh, waj no
nodokli maksachanas atwa-
binatere, war augshmineta deena
eerastes pee weenechu pulsta
Schwahredes pagasta namā un sawu
lujgumu peeteit. Kas ar nodokli
idaliichanu nebuhtu meera war diwu
nedetu laita pahrijuhdet pee zeen.
Kulbigas apr. temneku leetu fomishara
lunga.

Ernst Plates
tipo-litografija, burtu leeture un
foto-kimigrafija, Riga, pee Petera
basnijas.

J. Kronberga
M 9952 Riga,
Kungu un Marfaleelu stuhri
Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28.
Welosipedu
isgarawofchanas, emaliescha-
nas u. nileleschanas darbnija.
Istlabejumi ahtri un lehti.

Dr. H. Levy,
post. ahrstis.
Riga,
Suworowa eela Nr. 10,
peetim Wehrmana dahrsam.

Schwahredes
pagasta walde
Kulbigas apr., dara zaur scho wis-
pahrigi sinamu, ta 27. juna 1900.g.
taps haw faweenoteem Schwahredes
pagasta lozefteem
pagasta nodokki
par 1900/1901 gadu isdalti, tapesh
Schwahredes pagasta lozefli, kas
wehlas nodokli dalishana fahdu
atweeglinajumu dabuh, waj no
nodokli maksachanas atwa-
binatere, war augshmineta deena
eerastes pee weenechu pulsta
Schwahredes pagasta namā un sawu
lujgumu peeteit. Kas ar nodokli
idaliichanu nebuhtu meera war diwu
nedetu laita pahrijuhdet pee zeen.
Kulbigas apr. temneku leetu fomishara
lunga.

Ernst Plates
tipo-litografija, burtu leeture un
foto-kimigrafija, Riga, pee Petera
basnijas.

J. Kronberga
M 9952 Riga,
Kungu un Marfaleelu stuhri
Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28.
Welosipedu
isgarawofchanas, emaliescha-
nas u. nileleschanas darbnija.
Istlabejumi ahtri un lehti.

Dr. H. Levy,
post. ahrstis.
Riga,
Suworowa eela Nr. 10,
peetim Wehrmana dahrsam.

Schwahredes
pagasta walde
Kulbigas apr., dara zaur scho wis-
pahrigi sinamu, ta 27. juna 1900.g.
taps haw faweenoteem Schwahredes
pagasta lozefteem
pagasta nodokki
par 1900/1901 gadu isdalti, tapesh
Schwahredes pagasta lozefli, kas
wehlas nodokli dalishana fahdu
atweeglinajumu dabuh, waj no
nodokli maksachanas atwa-
binatere, war augshmineta deena
eerastes pee weenechu pulsta
Schwahredes pagasta namā un sawu
lujgumu peeteit. Kas ar nodokli
idaliichanu nebuhtu meera war diwu
nedetu laita pahrijuhdet pee zeen.
Kulbigas apr. temneku leetu fomishara
lunga.

Ernst Plates
tipo-litografija, burtu leeture un
foto-kimigrafija, Riga, pee Petera
basnijas.

J. Kronberga
M 9952 Riga,
Kungu un Marfaleelu stuhri
Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28.
Welosipedu
isgarawofchanas, emaliescha-
nas u. nileleschanas darbnija.
Istlabejumi ahtri un lehti.

twaitonu „Saale“, „Main“ un „Bremen“ projam atgabb-
schanu newareja ne domat. Nelaimē kritušo flaitu kuba
eestpehjamis titai wehlat itaidri noteikt.
Schanghaja, 2. julija (19. juna). Rahda konstante
adrefeta ofijiala telegrama wehita, ka wahzu subtrim
kingā, kad tas reis jahja zaur Subtau eelu, usbrula kineesku
saldati un leelduhneeki, to norahwa no firga un fajirta
balos. Pehz tam tika wahzu un 6 zitu fuhnteezibu ehtas
aistedsinatās, daudzi kineesku fuhnteezibas eerehdni nogalinā
un to lihki eemesti uguni. — Wahzu subtrinis nogalinā
5. juna, labds zits diplomats wehl dabuja paglabtees
fuhnteezibas ehta. 10. juna wairs titai 3 fuhnteezibas
peelishchas neaistlahretās. — Prinzis Luans izis soarh-
keisaru un keisareeni atraitni, tam tagad augstaka wara.
Kineeschi starp Schanghaju un Tsuanhuanga arjenalu
ngremdejušchi torpedus. Tapat tika pahrlaboti forti
Janzengiangs upeš starp Ranking un Wufawu, lai wana
ahrjemneekem pretotees. — Is Dintawās dabubtas
ka darbi pee dselsheta jutu dehl bijušchi jaaptura. Stur
Ziao-Tschawu un Seifinu notifuschi nemeeri. Insheneeri
laupiti no dumpeneekem un kineesku saldateem, bet teem
tomehr isdeweēs pascheem paglabtees. — Rahds wehstie-
kas tizis no kahda mifonara fuhntis is Pekingas, pahne-
stmu, ka fuhntu fargu pulzimeem peetrubzīs munitijas.
Get baumas, ka faweenota kara spehta nodatas panahst-
leelu uswaru par leelduhneekem un Kinas keisara saldateem
un laitam pat jau nonahstuschi Pekingā. — Pekingas kon-
stuschi fawam waldbam preefshā tā weenigo lihbetli
semneku glabbschana, ka wifam leelwalstīm wajadsetu
waldbai isstaidrot, ka keisaru zits taji Pekingā tapsh-
postiti, tiklidis ka ahrjemneeki, bet fewišchi fuhnti
Pekingā buhtu tikuschi notauti. Angtu waldbā pretojas
isfahdromam.

Дозволено цензурой. — Прага, 20 июня 1900 г.
Ihpashneeks un isdeweēs: Ernsts Plates.
Atbildetaja rebaltora weeti:
Dr. G. Belkows, Dr. K. Ballobs.

Schim numuram eet lihds neridshneeku
adnenteem fludinajuma peestikums par N. Wolfa
lokomobilem un twaitu fufamam maschinam.

Agenskalnā, Glokas eelā 4
atweheshu ar nahstochu jemefiri
II. schkiras meitemu privat-skolu
ar 4 klajem un sagatawofchanas klasi 2 nobalās.
NB. Unemshanas estameti no 1-5. aug. Mahzija
fahstēs 8. augustā. Peeteifchanas zeturddeenā,
bet no 12. julija iddeenā no 3-6 pehz pubd.
NB. Sagatawofchanas II. I. nobalā uņem skolnes
preefshinaschamam.
Skolas preefshneezē: Anna Kenin, df. Wihman.

Zahnu dahwanam
peedahwaju leelā iswehlē:
Dseefnu grahmatas,
plishcha, samta, ahdas, Falifo u. t. t. eeshjumos,
fewišchi moderneem isrotajumeem, bagatā feltijumā u. t. pr.
no weenlahrschafās lihds wiswmalkakai, gresni, isturigi eestetes,
par dachadām jenam.
Wifas dseefnu grahmatas, inemot titai wisweentah-
schafās, ir leelako ahrjemju grahmatu sectawu fabrikats.
Katrai grahmatai preefshgalā glihta bilde ar fratu
skritus dshiwēs.
Tapat

isprediku un luhghchanas grahmatas
u. t. pr.
Ernst Plates,
Riga, pee Petera basnijas.

Dr. Weza Behrsa, Riga
dabujamas par loti mehremu zenu wisu pasihnamo, tā ar
jaino fabritu
iskaptis,
iskapschu stihki, galodinas, tezili,
tā ori
ahdas, wilna, firgu lectas, sringes, loti, stihki, dselsh-
wisadas dachas, naglas, buhwapalumi, kehdes, lemeh-
schahji u. t. t. u. t. t.
K. Swihgsne, Riga.
Nr. 3. Suworowa eela Nr. 3.

Anglijas un Austrijas pilsgalma apgahdneeks.

Frantschu goda legionu bruneeku kruzis.

Behdēja Parises pasaules istahde Wheelera & Wilson Mfg. Co. ipeelnijas weenigo wis. angstafo godalgu („Grand Prix“), fahdu wehl neweena zita schujmaschinu fabrika naw netur egurufe.

Weeniga pahrdotawa Rigā pec

G. Buhje & Co., Karta celā Nr. 21, presim Tufuma- Selgawaš dželzeta stacijai.

Turpat arī dabujamas schujmaschinas no Amerikas, Anglijas, Bahzijas un Austro-Ungarijas slavenajam fabrikam.

Maščinas dabujamas fahot no 18 rbl. (par turām galwoščana uš 5 g.) un dahrgaft.

Schujmaschinu noliktawa un islaboščanas darbniza.

Wisjann. u. pilnigafais isgudrojums. Repahrspehi. schuščana, weegluma un ahtroma. Weenfahrscha un isturiga.

Rigaspilsēht. Diskontobanku

zaur scho dara fixamu, ka no 16. junija 1900. netimā procentes par:

Aidewumeem pret obligazijam uš. 6 1/2 %/o. wehrspapireem uš terminu un Ichiro a Depōt. 6 1/2 %/o. ušteikumu 6 %/o. prezem 6 %/o. Wекfелu diskonts no 5 1/2 - 6 1/2 %/o. Rigā, 15. junijā 1900.

K 3401

Dirlekzija.

G. Pirwitz & Co. Rigā,

dibinata 1876. g.

Turbinu, labibas un sahgu dšir- nawn buhwetawa.

R. Nowgoroda 1896. felta medalis. Rihšf schim pahri par 300 turbinam darā. Grubhu gangi, schindelu maščinas un wadmalu weltuwas.

Dširnawnu akmenu noliktawa.

Weeniga slaweno Boigtodorfas dširnawnu akmenu pahrdotawa, turi fahstahw no Rihšias un itin bejahderainas weelas preešč wifadu labibu graudu rupjimafschanas.

Tehrandu drahts fahrstuwes no slawenās Machenas firmas Müller & Schervier.

Schweizijas fihda gahse preešč gšindreem no dubulta un trihšfahrscha šipruma.

Pastahwigo krahjums, apm. 400 dširnawnu akmenu ar 25,000 pedhu fahrstuwes. K 681

Augsch: Austrijas jeb Steiermarkas

iskaptis,

wisados garumos, leklumos un platumos. M 3388

Westfalijas garos tšahuguna

labibas planjamaš

iskaptis,

Baltijas prowincēs atšihās par praktišam.

Štipras, ihšas k r u h m u m z i n u

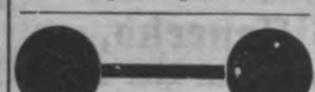
iskaptis,

plawu un aploku lihšimafschana, fā ari:

ihšas Strahlfundes akmenu un bimšaina isfapšhu galodinas, Amerikas isfapšhu akmenu (Indian pondstones), mafos Holandijas ahmurnu un laftas, isfapšhu lapinafschana, peddahwa wairumā un mafumā

J. Redlicha

anglu magafina.

Manā apgahbeendā nupat fā ihahza

Wija

no kopoteem kaudšites Reina un Katija rakšu darbeem.

XI. burtniza, (sahurs: Roma). Wafšā 20 kap.

Manā general-fomifšā: Butlerowa

Kā bites fahpoj. Wafšā 15 kap.

Z. Ošols, Schiš-Bez-Peebalgā.

NB. Wairumā dabonama ar to pahšu rabatu fā pee manis, ari Rigā, Rud. Blaumana gahm. un raffamleetu pahrdotawā, Tehrbatas celā Nr. 7.

3431

Advertisement for Mahzibu grammatweschanā un tirdsneez. sinibās pasneez J. Nasimirs, Basteja burw. 9, ds. 11, zaur wairteem. Rūnejamš p. 1-3 d. un n. 7 w., 218 laiks E. Plates dr Mahz. sah. katrā laikā.

Peterb. Arr. Dzeed. Beedriba.

Janu deenā, 24. junijā 1900. g. izbraukš

za lumos

ar ekstrā viloeenu (II. un III. klases wagoni)

Skrivereem

(Rōmershof).

Erc - kalnā.

Nobrauks no peestates Riga l. pulkst. 9 no rita, peeturus pee Ogres 5 min. pee Rembates (Ringmundshof) 50 min.; atpakaļ branks pulkst. 1/22 nakti.

Zajumu weetā dzeedās beedribas jaukte un wiru kori.

Vakarā maksilga ugušo sana un Ligo-dzeemas.

Spelēs

Ka, reivju muzika.

Peedalisanas maksā no Rigas: Beedreem un damam 1 rbl., ne-beedreem 1 rbl. 20 kap., zajumu weetā 30 kap.

Dzeedatajiem, kuři peedalijas pee koncerta 11. junijā 8 g., par beedra maksu.

NB. Bijetes bus dabujamas no pulkst. 1/2 dzelšeja stacijā pee sevisķas kases. 3328 Preek sneeciba.

Jahnu deenā, 24. junijā sch. isbraukums zalumos uš sauro

Doles

pils partu, farišlots no bejas skolotaja

M. Kaulina

un turša dalibneectem.

Nobrauks no pontonu rita un imafoni „Dahlen“ un puščahpneecelšawam pifš. 9/1, rihšā; atpakaļ branks pifš. 10 watarā.

Kareiwju mušfa. Dejots tiks bej jau parafahjamā jaunās dejas.

Peedalifschanas (ceif labd. no) no Rigas lihšibrahuceem ar 75 fahšalumu weetā ween weecem ar 30 g. M. Kaulinā

NB. Ja 24. junijā leetus ihah isbraukums notis 25. junijā l.

Kokwilnas dšenfikšnas,

Kameclu wilnas dšenfikšnas, Anglu fernahdas dšenfikšnas, Kanepaju dšenfikšnas, schlaufas

peedahwa

Lühr & Co.,

Rigā, leelā Šmilšhu celā Nr. 7.

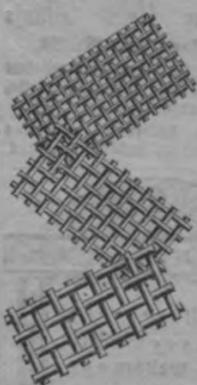
Apdroščina pret amortisaziju

pirmo un otro,

kā ari muischneeku agrar-premiju aishchmumu.

Rigas komerz-bankas sarn weikals, jenat

C. S. Salzmann.

J. Osolina drahts anstuwe

atrodas tagad Dširnawnu un Tehrbatas celu stubri „Lufšig“ weefnizās namā, eeceja no Dširnawnu celas zaur wairteem.

Pedahwa zeen. laufšimneecem un wehšimano maščinu buhwetajeem pahča ihgatawotus šiprus

drahts seetus

un dahšadus drahts isfahhdatus

pinnumš

wisados numuros un platumos ariween gatawus par lehtafam fabrikas zenam.

Mžiju sabedribas maščinu fabrika

Excelsior, Vaxholm, Sweedrišā.

Notas separators

„Omega“

notrejmō 80 štopu peena weenā štundā. Weenfahrscha konstružija. Weegla gaita. Wafš ušture-Weegla gaita. Wafš ušture-

schanas isbewumi. Ceela notrejmōschanas špeja. Wafš iwars. Genem maš telpu. Lehta wafša. Separatori Extra A. un B. notrejmō 130 resp. 260 štopu weenā štundā. Weegla gaita; naw jaitlabo; šoliba buhwe. Zelta medalis Wafšawā 1895. g. Sw. Peterburgā 1899. g.

Sweešta maščinas, peena un trehjjuma dšefinataji u. t. t.

General pilnwannekti:

Balkin & Krieg, Rigā,

Warštalu celā Nr. 11. — Telefons Nr. 1109.

Drufats pee grahmatu drufataja un buršu lešjeja Ernsta Plates Rigā, pee Petera bahzijas.

Sche flahst „Literarifskais Weelkums“.

Wiswehlafais laiks

Plano

sahles plahweju seena grahbekli labibas plahweju

eeгахdatees!!!

Zabatās planjamas maščinas dahrgā rofu darba spēhta weetā nawa!!!

Pa leelakai dalai weena pate planja atmafšā bagatigi par maščinu isdoto nandu!!!

Galwenā noliktawa

Hugo Hermann Meyer

Rigā, maščinu imports, dibinats 1873. g.

3395

Danns!

Danns!

Konserweschanas sahls „Soteria“.

Nepeezeeschams preeščā saimneezem, weefnizu ihwahšneectem, restoranteem u. c., ihgatawotš no prom. Aleksandra Waltera.

Weenigais nelaitigais lihšielšis pret ahtur gahs apglumojhamu un ehdamu leetu faboafschanos. Wata, šiwis u. t. t. ar „Soteria“ fonsere meta ušturās šoti ihgi (mechnešceem) šwaiga un ehdamā, labaki fā žitabā weidā ušglabata.

Leetoščanas pamahziba fahrai pazinai peclifta fahš.

Patente peeteifka.

brah. I. Kamarini, Tupikowa, Seeberga & Gudsche, Rudsrooga

Dabujama pee:

Danns!

K 3378

Danns!

J. Kasparija

apteeku pretšhu tirgotawa, Rigā, Nr. 153. Aleksandra celā Nr. 153,

ceetš par lehtām zenam wifās apteeku un mahldern prejes, par-Amerikas, wilnas un ellas krahšas, seepju sahlis, opali, labāfo drehšhu lihšimafschanas lihšielšis un wifadus saimneezibas peederumns. K 263

Slawenā wescha

Saksijas un Rumanijas karaju galma apgahdneeku

Mey & Edlich, Leipzig-Plagwitzā,

ir glihtakā, praktiskakā, lehtakā un naw no smalkakās audeklu weschas isschķirama. Kareiwjeem, cejotajeem, jaunekjeem u. t. t. ir wipa teescham nepeezeeschama. Par nedauds kapeikam gabalā dabujama Rigā pee: brah. leem A. & J. Alschwang, S. A. Blechmann & dehleem, Richard Chomse, W. Goldstein, E. D. Huttner, Ludwig Lurie, J. J. Ossipow, J. Oestberg, A. N. Putilow, E. Schuppe, L. Thal, N. Wagner, L. N. Woronzow, M. Wulsohn & dehla; Limbaschos pee: brah. leem Specht; Zehsis pee E. Heintze un ikkatrā zaur plakateem issludinātā weetā. Uš katra weschas gabala atrodas ūrsneezibas sihme kā ari firma

Mey & Edlich, Leipzig.

No paka. Itaisijumeem, kahdi ar lihšisigām etiketem un lihšisigēem cepakajumeem, pa leelakai dalai ar lihšisigēem fasona nosaukumeem top peesolita, wajaga sargatees un usazinu pee pirkšanas peeprasit it sewischki ihsto weschu no Mey & Edlich'a.